

Tuletõrje Teated

EESTI ÜLERIIKLIKU TULETÕRJE LIIDU
VÄLJAANNE

Tõrvikud

hinnaga 55 ja 75 senti tükk,
saadaval Liidu laost.

EESTI
TULETÕRJE LIIDU

JUUBELI-ALBUMI

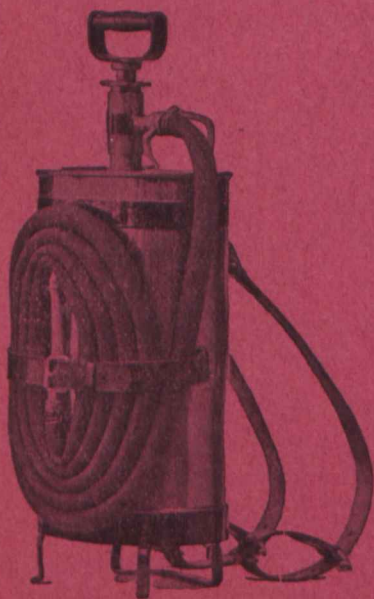
HINDA ON NÜÜD ALANDATUD.

JUUBELI-ALBUM MAKSAB
AINULT

SENTI **50** SENTI

SAADA LIIDU LAOST.

Seljas kantav hüdropult

Tule alguses on kõige hõlpsam
tuld kustutada hüdropuldiga.

Uuem tulekustutus-riist on
seljas kantav hüdropult.

Tuletõrjed, kandke hoolt et
igas külas ja igas talus oleks
oma tuletõrje, seljas kantavate
hüdropuldidega. Seljas kantava
hüdropuldiga saab jalgrattal
sõites kõige kiiremini tulekahju
kohale.

Seljas kantavad hüdropuldid ühes 4 meetri pikkuste
kummist 20 m/m läbimõõduga voolikutega saada

Liidu laost hinnaga Kr. 66. —

TULETÕRJE TEATED

Kuukiri.

Toimetus ja talitus Tallinnas, Narva mnt. 12.

Tel. 312-65 Äritunnid k. 9 h. — k. 4 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna, Narva mnt. 12, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijaille, kes tellimishinna ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Eesti Üleriiklik Tuletõrje Liit.

Kuulutuste hinnad (kroonides).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane väliskülg . . .	35.—	18.—	—	—
Teksti ees ja sees . . .	28.—	15.—	8.—	4
Kaane sisekülg . . .	25.—	13.—	7.—	3.50
Teksti järele . . .	20.—	11.—	6.—	3.

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel ühesuguse tekstiga 3—5 korda 50%, 6—8 korda — 100%, 9—11 kordä 150%, 12 korda — 200%

Nr. 7 (90).

Juuli 1932.

10. aastakäik.

Sisu: Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing 70. aastane. — A. Punga †. — Tuletõrje tähtsus meie rahva- ja riigielus. — Eesti Üleriikliku Tuletõrje Liidu aasta peakoosolek Tapal. — Üleriiklik peameeste päev Tapal. — Kuidas kõvendada distsipliini tuletõrje komandos jne.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing 70. aastane.

Pühapäeval, 10. juulil. s. a., mälestab Tallinna vabatahtlik tuletõrje oma tegevuse seitsmekümnendat aastapäeva.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing on meie tuletõrje peres vanem vend. Ennem teda tegutsesid küll mõned tuletõrje komandod, nagu Tallinna Mustapeade ja Narva vabrikute komandod, kuid esimene iseseisev vabatahtlik tuletõrje ühing on Tallinna vabatahtlik tuletõrje.

Seitsekümmend aastat on seisnud Tallinna vabatahtlik tuletõrje kodulinna ja kaaskodanikkude elu ja vara kaitsmisel, alati valvel, alati valmis abiandma. Kui palju on selle pika aja jooksul tehtud ennast ohverdavat, ligimese armastavat tööd, kui mitu elu päästetud hirmsast tulesurmast, kui palju varandusi hoitud hävinemast.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje võib uhkusega ja rahuldustundega tagasi vaadata oma 70. aastasele kasulikule tegevusele. Ta on alati täitnud oma kohut.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje oli esimene teerajaja meie vabatahtlikus tuletõrjes, tema oli eeskujuks ja õhutajaks teistele tuletõrjetele. Siit saadi näpunäiteid, kogemusi, juhatusi.

Nüüd, kus meie tuletõrje pere on juba suureks kasvanud, sammub Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing endiselt ikka esirinnas, alati kaasa tõmmates ja kaasaaidates, ajakohastades oma abinõusid ja võitlusvahendeid ja andes sellega eeskuju kõigile, et tuleb sammuda raugematalt edasi.

Tallinna vabatahtliku tuletõrje aupäeval soovib kogu Eesti tuletõrje pere oma vanemale vennale kõige paremat, nendega ühineb ka „Tuletõrje Teated“ toimetus, läkitades Tallinna tuletõrjele ja tema väsimata juhtidele kõige soojemaid tervitusi ja õnnesoove. Elagu Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing!

Aleksander Punga †.

Eesti Üleriikliku Tuletõrje Liidu esimeest Aleksander Pungat ei ole enam. Kogu Eesti tuletõrje pere leinab oma lugupeetud juhti. Paratamatu saatuse tahtel pidi ta lahkuma ja jätma pooleli oma elutöö.

Aleksander Punga on sündinud 6. okt. 1865. a. Sai hariduse Tartu gümnaasiumis ja veterinaar instituudis. Oli korp. Fraternitas Dorpatens'i liige. Teenis vabatahtlikuna kaardiväe hussaaside rügemendis, kus ülendati ohvitseriks.

Loobus loomaarsti kutsest ja valis oma elukutseks võimlemise õpetamise, tundes selle ala vastu eriti suurt huvi ja olles juba koolieas üks parimaid võimlejaid. Võimlemist õppis ja sai võimlemisõpetaja kutse Saksa maal. Tagasi tulles valiti Tartu võimlemisõpetajaks, kus tegutses kaua aastaid hea eduga ja võitis oma õpilaste lugupidamise. Hiljem täiendas end veel mitmel puhul välismaal võimlemise alal.

1906. a. kutsuti ta Birkenruhesse, uuesti avatud gümnaasiumi, võimlemise õpetajaks, kus teenis kuni maailma sõjani, mil kutsuti ohvitserina sõjaväkke. Birkenruhesis moodustas oma õpilastest eeskujuliku tuletõrje rühma.

Maailma sõjast, 1918. a. vabanedes asus Tartu, kus oli lühemat aega politsei ülemaks. Samal 1918. aastal valiti ta Tartu tuletõrje peameheks. Oli ka lühemat aega Tartu linna volinikuks ja linna nõunikuks. Oli kuni oma surmani Tartu Jaani koguduse juhatuse liige. Tuntud loomaarmastajana, töötas ka Tartu loomakaitse seltsis. Oli tegev ka kaitse malevas.

A. Punga lemmikalaks oli aga tuletõrje, millele pühendas kogu oma jõu ja

iga oma vaba minuti. A. Punga oli tuletõrjuja ihu ja hingega. Tartu ja terve Eesti tundis teda sellel alal kui üht suuremat organisaatorit. Temal oli annet, raugemata huvi ja tahet tegutseda tuletõrjes. Tema juhatusel sai Tartu tuletõrje oma

eeskujuliku korra, distsipliini ja ajakohase varustuse poolest esimeseks tuletõrjeks Eestis.

Tartu v. t. ü. astus ta 27. aprillil 1884. a. ronijate jaoskonda. 30. juunil, 1885. a. sai joajuhiks. 7. märtsil 1894. nimetati I. rühma ülemaks. 1897. ronijate jaoskonna abiülemaks. 1900. a. abipeameheks. 1906. a. valiti auliikmeks. 1918. a. valiti peameheks, millises ametis oli kuni oma surmani. 20. aprillil 1926. a. nimetati ta linnaval. poolt Tartu tuletõrje üldjuhiks.

Eesti Üleriikliku Tuletõrje Liidu esimeheks valiti A. Punga 25. juulil 1926. a. ja on esimeheks alati tagasi valitud, olles sellel kohal kuni oma surmani.

A. Punga teeneid tuletõrje alal on hinnatud terve rea aumärkidega. Tal on E. Ü. Tuletõrje Liidu I. järgu ja kõrgem hooldsusmärk, peale selle kõik kõrgemad aumärgid Tartu tuletõrje poolt. Leedu ja Läti Tuletõrje Liitude I. järgu aumärgid ja veel palju teisi mälestus- ja aumärke, diploome jne.

A. Punga valiti Tallinna I. alevi, Pärnu, Valga ja Põltsamaa tuletõrje ühingute auliikmeks.

A. Punga suri 28. juunil s. a. jättes leinama abikaasa ja kogu tuletõrjujate pere. Laupäeval, 2. juulil saadeti A. Punga puhkama viimsele rahupaigale.

A. Punga mälestus olgu püha igale Eesti tuletõrjule ja tema eeskuju virgutagu meid alati täitma oma tuletõrje kohuseid sama truult nagu täitis seda tema.

A. Punga

Oma lugupeetud esimeest

Aleksander Punga't

mälestab sügavas leinas

Eesti Üleriiklik Tuletõrje Liit.

Tuletõrje tähtsus meie rahva ja riigi elus.

E. Tetsmanni kõne Viljandi maakondlikul tuletõrje päeval.

Kui küsida mõnelt harilikult kodanikult, kes ise tuletõrjuja ei ole, et mis on tuletõrje? Siis saaksime umbes järgmise vastuse: „Ah tuletõrje, need on pritsimehed, kes kihutavad hirmsa kiirusega oma autodel ehk ajavad hobustega, pritsivad vett, harjutustel ronivad redelitel ja paraadide ajal on neil läikivad kiivrid peas, kirjud mundrid seljas aarahad ja ristid rinnas. Pärast tulekahju ehk paraadi võtavad pritsimehed kõvad napsud . . .“ Umbes sarnane on üldine ettekujutus laiematel hulkadel tuletõrjest. Ühtelugu võib märgata nii seltskonnas, ajakirjanduses kui ka mitmesugustes asutustes, et tuletõrjet ei hinnata vääriliselt, ei tunta tuletõrje määratu suurt tähtsust meie rahva ja riigi elus. Sellepärast on küllalt põhjusi lähemalt vaadelda mis on tuletõrje?

1. Tuletõrje on kõige pealt ühiskondliku julgeoleku tegur. Kujutagem omale ette, et näiteks, Viljandis, ei oleks organiseeritud tuletõrjet, tule vastu peaks iga kodanik ise võitlema. Missugune oleks siis linna julgeolek? Seda ei oleks olemaski, sest tule lahti puhkemisel võiks maha põleda terve linna osa ehk pool linnagi. Teame endisest ajast mil sagedasti maha põlesid terved linnad. Praegugi juhtub kohtades, kus tulekaitse ja tulekustutamine, nõrgalt organiseeritud, nagu Pelseri maal, et põlevad terved külad maani maha. Nüüd, kus linnades, alevites ja külades tuletõrje on alati valvel, alati valmis appi ruttama tuleõnnetuse puhul, võib iga kodanik rahuliku südamega magama heita, sest ta teab, et õnnetuse ja hädaohu juhtumisel temale tullakse appi. Ta julgeolek on teataval määral kindlustatud.

Tulekahju on sarnane loodusjuline õnnetus, mille vastu üksik inimene on jõuetu. Tulekahju ei ähvarda mitte ainult kodanikkude vara, vaid ka nende tervist ja elugi. Tulekahju on terve ühiskonna õnnetus. Tulekahjude vastu võitlust organiseerida, tuletõrjet korraldada, tähendab hoolitseda ühiskonna ja iga üksiku kodaniku julgeoleku eest. Tuletõrje on ka korra tegur. Tuletõrje ei saa teisiti oma kohuseid täita, kui et seal peab valitsema kindel kord

ja kõva distsipliin. Kui on rahunumad ajad, sõjad, mässud, revolutsioonid, kus sagedasti riigivõimu poolt ametisse pandud korrakaitjad — politsei ehk miilits — kõrvaldatakse, siis jääb tuletõrje, jääb sagedasti ainukeseks korra valvuriks ja korrapidajaks.

Ühiskonna julgeoleku ja heakorra eest hoolitsemine on kõige pealt riigivõimu ülesanne. Nii täidab vabatahtlik tuletõrje ka riigivõimu ülesandeid, aitab kindlustada kodanikkude julgeolekut ja avalikku heakorda.

Politsei ülesanne on ärahoida kuritegusid — nii ka kuritahtlisi tulesüütamisi — ja kinni püüda kurjategijaid — ka tulesüütajaid. Tulesüütamiste avalikuks tegemisel on politseile suureks abiks tuletõrje. Nii aitab tuletõrje ka politseid.

2 Tuletõrje on väga suurel määral ka riigikaitse tegur. Tuleviku sõda on hirmus oma gaasi ja süüte pommidega, tulenooltega jne. mida lennumasinad külvavad kaugele sõjaliini seljataha, linnadesse, alevitesse, raudteejaamadesse jne., tekitades hulganisti tulekahjusid ja hävitusi. Selle vastu tuleb valmistada, selleks tuleb organiseerida tuletõrjet, kes suudaks sõjaliini seljataga kustutada tulekahjusid, kaitsta kodanikke ja pidada korda hirmu sündmuste puhul. Tuleviku sõja saatus oleneb peaauglikult just sellest, kuidas on organiseeritud seljatagune. Ja siin on üks tähtsamaid tegureid just tuletõrje. Mida paremini on organiseeritud tuletõrje, mida paremini ettevalmistatud oma ülesannetele, seda kindlamal järjel on ka riigikaitse. Tuletõrje on riigikaitse mõttes ühevääriline Kaitseliiduga. Tuletõrje ja Kaitseliidu vahel peaks valitsema kõige tihedam koostöö ja selle koostöö poole tuleb püüda järjekindlalt.

3. Tuletõrje on rahvamajanduslik tegur. Tuli hävitab meil lgal aastal määratumad hulgad varandusi. 1930. aastal tegi tuli kahju 446 miljoni senti eest, möödunud aastal oli see kahju küll pisut väiksem — 264 miljoni senti, kuid seegi summa on küllalt suur. Möödunud aastal hävines

iga päev 720.000 sendi eest, iga tund 30.000 sendi eest varandusi. Ja kõike kahju mis tulekahju sünnitab ei saagi täpselt väljaarvata kroonides ega senti-des. Kes oskab seda kahju välja arvata, mis sünnib selle läbi, kui tööstus tule läbi hävineb ja hulk töölisi kauaks ajaks jäävad tööta, ehk kui hävinevad talu majapidamise hooned, kari, põllu-tööriistad ja talu jääb lonkama mit-meks ajaks?

Möödunud aastal sai tules surma 14 inimest. Kes suudab arvata ini-meste elu väärtust? . . .

Võidakse arvata, et kui varandus on tule vastu kindlustatud, siis pole kahju, sest kindlustusselts tasub kahju. See on eksiarvamine. Kindlustusselts tasub üksikule küll osalise kahju — kõike kahju ei tasuta ega saagi tasuta — kuid võtab selle kahju teistelt kindlustajatelt kindlustusmak-suna sisse. Kindlustusselts ainult jaotab üksikute kahju hulga peale ära, kuid üld rahvamajanduslik kahju jääb. 264 miljoni senti, möödu-nud — majanduslikult raskel aastal — kaotada, on suur hoop meie rahvamajandusele. Meie rahvas ei ole nii rikas, et võib lubada, et iga tund hävineb tules 30.000 sendi eest varandusi. Tuleb kõik teha, et see summa väheneks ja selleks tuleb paremini organiseerida tulekaitset ja tuletõrjet.

Arvustik märgib üles küll need kahju-summad, mis tuli teinud, kuid seda ei arvestata kui palju varandusi ja missuguse summa eest on tule-tõrje päästnud hävinemisest. Tuletõrje ei saa sellepärast arvudega täpselt näidata, et vaadake nii suure summa eest oleme hoidnud varandusi tules hävinemisest, nii palju oleme teinud kasu rahvale. Kuid tuletõrje läbi hoitud varanduse väärtus on igatahes kümme korda suurem, kui tule läbi sündinud kahju. Soome linnade tulekahjude arvustikus oli ülesmärgitud nende majade ja varanduste väärtus mis pääsis hävinemisest tuletõrje töö läbi ja see ületas rohkem kui kümne-kordselt kahju summad. Sama tõenda-sid ka Tallinna linna tuletõrje komando ülesmärkimised. Võime julgesti oletada, et tuletõrje hoiab meil igal aastal 25—30 miljoni krooni eest varandusi hävi-nemise eest. Kui poleks tuletõrjet, siis võiks kahju summa olla kümme ja võib

olla kaks-kümmend korda suurem, sest meie ei tea ega saa kuidagi arvata, kui suure ulatuse võtaks iga tulekahju, kui sellele mitte vastu ei astutaks.

Meie näeme, et tuletõrjel on rah-vamajanduses määratu suur tähtsus. Mida paremal järjel on tule-kaitse ja tuletõrje, seda kindlam on meie majanduslik elu. Majanduslik kindlus — staabiilsus — on iga riigi ja rahva iseseisvuse kindlaimaid tuge-sid. Meil on sagedasti allakriipsutatud, et meie riik ja rahvuslik ise-seisvus püsib ainult siis, kui meie suudame olla iseseisvad ka majanduslikult. See on siis Eesti iseseisvuse kindlustamine, kui meie püüame end kindlustada majan-duslikult. Majandusliku elu kindlusta-misel on aga tulekaitse ja tuletõrjel äärmiselt suur tähtsus. Tuletõrje on seega üks meie riigi ja rahva iseseisvuse tugesid.

Tuletõrje on rahva ja riigi elus nii tähtis tegur, et selle organiseerimine peaks eestkätt olema just riigi- ja oma-valitsuste ülesanne. Meil on aga riigi- ja omavalitsuste osa tuletõrjes kahjuks võrdlemisi väike. Meie tuletõrje on rajatud peaaegu vabatahtlik-kuse alusele. Sellel on aga jällegi väga suur majanduslik tähtsus. Koda-nikud täidavad vabatahtlikult ja ilma mingitasuta need ülesanded, mis muidu oleks tulnud täita omavalitsustel ja mis neil oleks tulnud maksma palju rohkem, kui see tibatillukene $\frac{1}{2}$ ja $\frac{1}{4}\%$ mis omavalitsused on kohustatud tule-tõrje kuludeks võtma oma eelarvesse, tuletõrje seaduse põhjal. Sagedasti ei taha aga omavalitsused seda minimaal-setki protsenti oma eelarvesse võtta, leiavad et see on raske. . . Vaadake meie naabri maad, Soomet, nende tule-tõrje seadus nõuab, et iga omavalitsus valiks tuletõrje komisjoni, paneks ametisse palgalise tuletõrjepääliku, jagaks omavalitsuse piirkonna kustutus-ringi-deks, kus igas ühes peaks ametis olema kustutuspäälilik, peab asutama tuletõrje komandosid, ja varustama neid tarvi-likkude ja ajakohaste tulekustutus abi-nõudega. Arvake palju läheb see maks-ma? $\frac{1}{4}$ ja $\frac{1}{2}$ protsendiga pole seal midagi teha.

Tuletõrje suurt tähtsust hinnates kui ühiskonna julgeoleku, riigi-kaitse ja rahvamajanduse te-

gurit, peab imestama, et tuletõrjel ei ole veel sarnast seisukohta meie avalikus elus, nagu ta ta väärrib. Tuletõrje on täiesti ühevõrdne Kaitseliiduga, kuid võrreldes Kaitseliiduga ja Tuletõrje seisukohti siis näete, kui suur on vahe, kuidas koheldakse neid mõlemaid üheväärseid organisatsioone.

Tuletõrje Keskkorraldus Tuletõrje Liit ei saa mingit abiraha ega toetust — ei riigilt ega omavalitsuselt — kuid Kaitseliidule võetakse miljonid riigi eelarvesse.

Meil on 560 tuletõrje ühingut, nendele antakse riigi eelarve korras toetuseks — ainult 5000 krooni — see on vähem kui 10 krooni ühe ühingu kohta ja sedagi summat tahetakse igal aastal kärpida, sellegi summa allesjäämise eest tuleb lahinguid lüüa. . .

Tuletõrje Liit palus juba kahe aasta eest rahalise loterii luba. Kõik naiste ja karskuse liidud, noorsoo ühingud ja Nehatu rahvamaja on saanud loterii luba, kuid Üleriikliku Tuletõrje Liidu palve ootab ikka veel järge.

Tuletõrje Liit on juba ligi kümme aastat palunud, et tuletõrje ühingute peod vabastataks lõbustusmaksust, on saatnud märgukirje ja palveid, kuid kõik on jäänud endiseks. Omavalitsused võtavad oma eelarvesse küll $\frac{1}{4}$ ehk $\frac{1}{2}\%$ tuletõrje toetuseks, aga samal ajal nõuavad tuletõrje ühingutelt lõbustusmaksu ja küsitav on, kumb kumbagit toetab, kas omavalitsused tuletõrjet, või tuletõrje omavalitsusi. Kilingi-Nõmme alevivalitsus andis tuletõrje toetuseks 82 krooni, kuid samal aastal maksis Kilingi-Nõmme tuletõrje lõbustusmaksu 94 krooni.

Maavalitsuste toetussumma tuletõrje ühingute arvuga võrreldes on samuti ainult moraalne.

Kõik need — otse pöörased nähtused — tulevad sellest, et meie tuletõrje ei ole veel suutnud seltskonnas ja avalikus elus võita omale seda kohta, mida ta on õigustatud saama. Meie avalikkus ei tunne küllalt tuletõrjet ega tuletõrje tähtsust. Võtame näiteks meie ajakirjanduse, seal leiame küll tulekahjude kirjeldusi — iseäranis kui need on hästi suured ja hästi kõmulised. Aga kas olete leidnud seal ka tuletõrjesse ja tulekaitseesse puutuvate küsimuste arutamisi?

Paari aasta kohta vast mõni väikene jupikene.

Kui paar kuud tagasi Eesti Üleriiklik tuletõrje Liit otsustas oma peakoosoleku Petseri asemel ärapidada Tapal, siis mõni suur leht vaikis selle täiesti surnuks, ehk tõi ainult kolme realise sõnumikese ja samas numbris oli terve pool veergu kirjeldust ja soovitud koerte näitusele. Vist koerte näitus on tähtsam kui Üleriikliku Tuletõrje Liidu peakoosolek. Nüüd peeti Tapal Üleriiklikku tuletõrje peameeste päeva ja Tuletõrje Liidu peakoosolekut. See oli omast kohast üleriikliku tähtsusega sündmus, kuid paar pealinna päevalehte vaikisid selle täiesti surnuks, nagu oleks Üleriikliku Tuletõrje Liidu peakoosolek ja peameeste päev mõni metsataguse küla simman. Meie juhtiv ajakirjandus ei ole veel tuletõrje peale pööranud tarvilikku tähelepanu. See on nagu jäänud unustusse, kahesilma vahele.

Et see nii on, selles on süüdi ka meie tuletõrjujad ise. Võib olla, meie tuletõrje juhid ei ole osanud ära kasutada ajakirjanduse suurt mõju, ei ole osanud end maksma panna. Võib olla on süüdi siin ka meie tuletõrje ühingute ajalooline arenemise käik. Ei olnud ju meie tuletõrje ühingud alguses Eesti seltskondlikud organisatsioonid, vaid Saksa seltsid, kus valitses Saksa keel. Kuid see aeg on ammu möödunud, suurem osa tuletõrje ühinguid on asutatud Eesti iseseisvuse ajal ja praegu võime rääkida ainult Eesti tuletõrjest.

Arvestades, tuletõrje suurt tähtsust meie rahva ja riigi elus võib igaüks tuletõrjuja ja tuletõrje tegelane uhke olla, et tal on au selles suures ja tähtsas organisatsioonis kaasa töötada. Meie tuletõrjel tuleb kättevõidelda see koht meie avalikus elus, mille vääriline ta on.

Loodame, et seltskond, kes seni on olnud heatahtlik tuletõrjele, meid ka selles toetab.

Tuletõrje tegevusse tuleb kaasatõmata rohkem haritlasi, rohkem seltskonna tegelasi, tuleb rohkem püüda end maksma panna avalikus elus, siis õpitakse ka rohkem tundma tuletõrje tähtsust, pööratakse selle peale rohkem tähelepanu ja lõpuks hakatakse ka hindama tuletõrjet vääriliselt.

Eesti Üleriikliku Tuletõrje Liidu aasta peakoosolek Tapal 12 juunil.

Koosoleku alguks oli Tapa hariduseltsi ruumikas saal tuletõrje esindajaid tungil täis. Kell 12. avas koosoleku Liidu esimees A. Punga avaldades rõõmu, et nii rohkel arvul on kokku tulnud. Edasi tervitas esimees kohtu- ja siseministeriumi, Tapa v. t. ü. Tapa linnavalitsuse, kaitseväe, kaitseliidu, Tapa politsei ja Tapa keskkooli esindajaid.

Soovib koosolekule paremat kordaminekut ja rahulikku meelt: „Näitame, et oskame hoida kõrgel oma lipukirja.“

Koosoleku juhatajateks valiti A. Pallo Tapalt, L. Mühlbach Nõmmelt ja O. Rütli Tartust. Sekretärideks valiti V. Peterson Tallinnast ja H. Tugeta Pärnust. Mandaat-komisjoni valiti B. Oja Harkust, Hasselblatt Rakverest ja P. Rängel Viljandist.

Juhatama hakkab O. Rütli.

Koosolekule ütlesid tervitusi ja soovisid head kordaminekut: Kohtu-siseministeriumi poolt E. Brett, Tapa tuletõrje ühingu poolt esimees Ebrok, Tapa linna poolt linnanõunik B. Rooba, Tapa garnisoni ja kaitseväe poolt kolonel Tallo, Tapa ja Järvamaa kaitseliidu poolt maleva päalik Stokeby. Viru-Järva prefekt ja Tapa politsei poolt komissar Vichmann ja Tapa keskkoolide esindaja.

Kõik tervitused võeti vastu kiiduavaldustega.

Häältelugejateks valiti Laufenberg Tallinnast, Jõgeva Nõmmelt, Nurk Suure-Jaanist ja Sokolov Narvast.

Tehakse ettepanek päevakorrast välja jätta Liidu põhikirja muutmine ja normaal põhikirja muutmine. Samuti pannakse ette valimised ette võtta kohe aruande ja eelarve vastuvõtmise järel. Juhatus soovitas jääda päevakorra juure, nii nagu see kokkuseatud. Häälletamisel on päevakorra muutmise poolt 130 ja vastu 42 häält.

Esimees A. Punga andis ülevaate juhatuse tegevusest. Liidu liikmete arv on aasta jooksul kasvanud, pea kõik tuletõrje organisatsioonid on astunud Ü. T. Liidu liikmeteks. Juhatus pidas aastajooksul 10 koosolekut. Tallinnas asuvatest Liidu juhatuse liikmetest moodustatud rahandus-majandus komisjon pidas aruande aastajook-

sul 36 koosolekut, kus arutati jooksuvaid asju.

Liidu juhatuse on püüdnud teostada Haapsalu koosolekul heaks kiidetud tegevuse kava.

Sirvinsky Pärnust räägib komisjoni vastu, juhatuse peaks ise rohkem otsustama, nüüd teeb kõik komisjon, kes enamuses ka juhatuses, nii ei saa väljaspool Tallinnat asuvad juhatuse liikmed Liidu tegevuse peale mõju avaldada.

H. Klaus seletab, et komisjon asutati selleks, et ärahoida väärnähtusi, mis said alguse varemalt kui ei olnud komisjoni ja millest mõned praegugi veel lähendamata.

Univer Raplast, Orav ja E. Vares Kolgast arvustavad Liidu laos tegevust leides, et Liidu hinnad on liig kallid. Kas ei saaks Liidu ladu ümber korraldada, nii, et kaubad oleks odavamad?

M. Speek Narvast heidab ette, et Liidu juhatuse on otsustanud Rahvusvahelise Tuletõrje Liidu liikmeks astuda, kuid seesugune otsus kuulub Liidu peakoosoleku kompetentsi.

Arvustuste peale vastavad A. Punga ja A. Timosko.

Vahepeal on mandaat komisjon oma töö lõpetanud. Hääleõiguslikke esindajaid on 80 ühingu poolt 199, peale selle 10 ühingu poolt 21 esindajat sõna õigusega.

Laekur H. Klaus annab ülevaate Liidu rahalisest läbikäigust. Raske majandusliku aja tõttu ei olnud Liidul niipalju sissetulekuid, kui eelarve järele loodeti, sellepärast tuli teostada kokkuvõtteid ja kärpida viimase võimaluseni väljaminekuid. Eriti pandi rõhku võlgade tasumisele ja tagajärjeks oli, et nüüd Liidu võlad pea viimaseni on tasutud. Samuti on püütud vähendada kaubaladu ja nüüd ongi ladus ainult oma raha eest ostetud kaup. Aasta jooksul on peale vähemate asjade müüdnud 5 mootorpritsi, 20 käsipritsi, 111 hüdropulti ja voolikuid kogupikkuses üle 6 kilomeetri. Kõige pingutuste ja kokkuhoiu tulemuseks oli, et Liit võis oma aruande kokkuseada isegi väikese ülejäägiga, ka võidi teha mahakirjutusi lootusetu võlgade ja vananenud kauba

arvel. Aruandja loeb ette ka revisjoni komisjoni otsuse. Revisjoni komisjon on leidnud, et aruanne on täiesti kooskõlas arvepidamisega ja arvepidamine on korras.

J. Kross võtab üles endise juhatuse liikme E. Berggrüni asja.

G. Kemberg tähendab, et selle asja kohta on juhatus kaksorda ja revisjoni komisjon ka kaksorda juba otsuse teinud, see peaks olema lõpetatud.

Mitme poolt võetakse asja kohta sõna, ja lõpuks võetakse vastu otsus, millega revisjoni komisjonile tehakse ülesandeks valvata, et Haapsalu koosolekul selles asjas tehtud otsus saaks täidetud. Selle otsuse poolt 148 häält.

M. Speeki poolt tehakse ettepanek, kiita heaks Rahvusvahelise Liidu liikmeks astumine. Ettepaneku poolt 128 häält.

Sellejärele kinnitatakse 1931. a. aruanne ühel häälrel.

1932. a. eelarve 13.500 krooni suuruses võetakse vastu ilma vaielusteta, ühelhäälrel.

Peakoosoleku kodukorra arutamise võtab juhatus päevakorralt. Järgnevad valimised.

Esimees A. Punga teatab, et juhatusest on lahkunud ameti vanuse järele: F. Vahtmeister, G. Kemberg, A. Grünberg, A. Pirker ja A. Timosko. Juhatuse nimel teeb ettepaneku need kõik valida tagasi.

K. Peterson Tudulinnast ja E. Vares Kolgast panevad ette juhatusesse valida ka maa ühingute esindajaid.

B. Oja Harkust pooldab maa ühingute esindajate valimist ja teeb ettepaneku suurendada Liidu juhatuse liikmete arvu 12 peale. Ettepanek ei leia aga enamuse poolehoidu, selle poolt hääletavad ainult mõned.

Veel mitme poolt soovitatakse maa esindajate valimist. Juhatuse nimel teatab esimees A. Punga, et juhatusel midagi maa esindajate vastu ei ole. Liit töötab just maa ühingute huvides suurematel linna ühingutel pole erilist huvi ega kasu Liidust. Maalt võiks valida kaks liiget.

B. Melts teatab, et väikelinnad toetavad ühestöötamist maaga.

Dr. Vastalu paneb ette teha 15 minutiline vaheaeg, et aega anda maa ühingute esindajatele läbirääkida ja kokkuleppida oma kandidaatide suhtes.

Vaheaja järele seati üles kümme kandidaati.

Valimisi toimetati sedelitega.

Seni kui hääli loeti, peeti läbirääkimisi, mis kujunesid osalt jällegi Liidu juhatuse tegevuse arvustamiseks. Räägiti kauba hindadest, mundri küsimusest, „Tuletõrje Teated“ sisust jne.

B. Oja soovitas Liidu põhikirja muuta, sest praegusel kujul kasvab Liit ehk ongi juba kasvanud juhatusel ülepea. Tuleks valida Liidu nõukogu, kus oleks esindajad igast maakonnast. Nõukogu valiks juhatuse.

Hääletamise sedelite lugemisel selgus, et hääli on äraantud 195. Ülesseatud kandidaatidest on hääli saanud: F. Vahtmeister 82, A. Sork 139, P. Hausvalter 140, B. Melts 121, G. Kemberg 66, A. Pirker 52, A. Timosko 50, A. Grünberg 30, E. Vares 97, A. Tani 90.

Seega on valitud A. Sork, P. Hausvalter ja B. Melts.

Koosolek otsustas ühel häälrel kahe kõige rohkem hääli saanud kandidaadi E. Vares ja A. Tani kohta ettevõtta järelevalimised, lahtisel hääletamisel.

Lahtisest hääletamisest võtavad osa 125 esindajat. Valiti juhatuse liikmeteks E. Vares 81 häälega ja A. Tani 65 häälega.

Juhatuse liikmete kandidaatideks valiti Pallon Tapalt ja Univer Raplast.

Revisjoni komisjoni valiti Siska Tartust, Peterson Tudulinnast ja Iio Nõmmelt. Revisjoni komisjoni kandidaatideks Schischko Tallinnast ja Palm Narvast.

Lõpuks arutati küsimust, kus pidada järgmine Liidu peakoosolek. Pannakse ette Tartu, Tallinna, Pärnu ja Petseri. A. Pirker ja mõned teised räägivad kangesti Petseri poolt. „Meie peame minema Petserisse, et õpetust anda oma kaasvõitlejatele Petserimaal.“ 34 häälega 29 vastuseismisel võeti vastu otsus, et Tuletõrje Liidu järgmine peakoosolek tuleb pidada Petseris. (Seda otsust tuleb võtta sooviva valdusena, sest otsustada võib ainult neid asju mis on päevakorras ja mille otsustamine kõigile Liidu liikmetele juba ette teada).

Lõpusõna ütles kolonel Talo, mille järele lauldi ühiselt „Mu isamaa mu õnn ja rõõm.“

Suurem hulk ühingute esindajaid ruttasid rongile, et sõita koju, teised läksid veel Tapa tuletõrje koduses ühisele lõunasöögile.

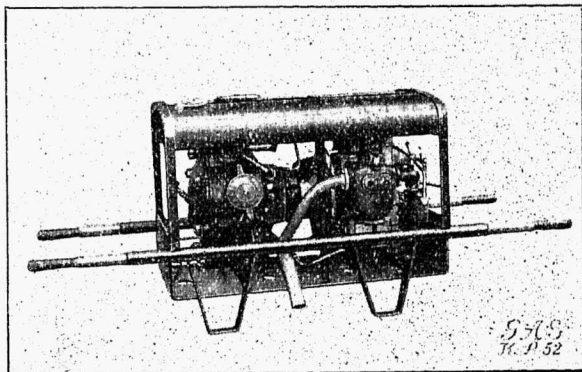
Uued Liidu liikmed.

E. Ü. Tuletõrje Liidu juhatuse koosolekul, 11. juunil, Tapal, linnavalitsuse ruumes, võeti uuteks Liidu liikmeteks vastu järgmised tuletõrje ühingud:

1. Paatsalu valla	v. t. ü.	Läänemaal	7. Kiiu	v. t. ü.	Harjumaal
2. Vana Kuuste	" " "	Tartumaal	8. Kahkva	" " "	Võrumaal
3. Nõva valla	" " "	Harjumaal	9. Kärla	" " "	Saaremaal
4. Tori	" " "	Pärnumaal	10. Nabala	" " "	Harjumaal
5. Haaslava	" " "	Tartumaal	11. Matsalu	" " "	Läänemaal
6. Kaelase	" " "	Pärnumaal	12. Martna	" " "	"
			13. Lavansaare turbatööst.		
			tuletõrje k-do		Pärnumaal
			14. Peningi	v. t. ü.	Harjumaal
			15. Väätsa	" " "	Järvemaal
			16. Velise	" " "	Läänemaal

Tuletõrje ühingud,

*kes tulekaitse nädalal korjandusest osavõtavad
palutakse sellest teatada hiljemalt 15. juuliks Liidu kantseleile.*

Mootorpritse,

kantavaid ehk auto järel veetavaid.

Autopritse ja Löökaautosid

(veepaagiga varustatud autopritse)

VALMISTAB

G. A. Serlachius A|S.

Vabrik, Mänttä, Soomes.

Üleriiklik tuletõrje peameeste päev Tapal.

11. juunil 1932. a.

Osavõtt üleriiklikust tuletõrje peameeste päevast Tapal, 11. juunil 1932. a. oli ülielav. Ilmunud oli 95. tuletõrje ühingu: 6 ühingu esimeest, 84 peameest, 30 abipeameest ja 21 jaoskonna juhti ja abijuhti, kokku 141 meest.

Peameeste päeva avas E. Ü. Tuletõrje Liidu esimees A. Punga, soovides päevale kõige paremat kordaminekut.

Päeva juhatusesse valiti A. Punga Tartust, J. Toffelmann Tallinnast ja K. Sirotkin Nõmmelt Sekretärideks valiti A. Grünberg Paidest ja A. Pallon Tapalt.

Esimesena sai sõna V. Peterson Tallinnast, kes lühidalt seletas harjutuste ja õppuste ühtlustamise tarvilikkusest. Läbirääkimistel toetati seda põhimõtet mitmelt poolt ja otsustati valida komisjon, kelle ülesandeks on väljatöötada ühtlane õppuste ja harjutuste kava ja see esitada järgmisele Liidu peakoosolekule.

Komisjoni valiti K. Lorenz Pärnust, M. Speek Narvast, A. Punga Tartust, V. Peterson Tallinnast, K. Peterson Tudulinast, K. Sirotkin Nõmmelt, A. Grünberg Paidest ja J. Reimann Vanamõisast.

Komisjoni kutsus kokku E. Ü. T. Liidu juhatus.

Järgmisena refereeris E. Tetsmann: „Kuidas kõvendada ja tõsta distsipliini tuletõrje komandos,“ (Referaadi kokkuvõtte ilmub tänases „Tuletõrje Teated'es“). . . Referaadis ettetoodud põhimõtted kiideti ühelmeel heaks.

Kolmandamana kõneles Tallinna Sadama tuletõrje ühingu esimees-peamees A. Timosko teemil: „Tuletõrje peamees.“ (A. Timosko referaat ilmub „Tuletõrje Teated'es“).

A. Timosko referaat võeti vastu elavate kiiduavaldustega.

Neljandaks refereeris A. Pirker „Soovitavatest tuletõrje abinõudest“, soovitades muretseda rohkem hüdropulte, signaal-pasunaid jne.

Järgnesid läbirääkimised, milles eriti puudutati signalisatsiooni küsimusi. Hra Rebane Viljandist soovitas, et Tuletõrje Liidu juhatus samme astuks et

telefonikeskjaamu ja kõnepunkte saaks kohustatud tulekahju kordadel tasuta väljakutsuma tuletõrje juhte.

Tudulinna v. t. ü. peamees K. Peterson tegi ettepaneku, võtta järgmise peameeste päeva kavasse signalisatsiooni küsimus, et seda tähtsat küsimust igakülgsest läbiarutada.

Siseministeriumi esindaja E. Brett algatas küsimust voolikute ja ühendajate ühtlustamise tarvilikkusest. Praegu on meil maa tuletõrje ühingutes tarvitusel mitme kümnet seltsi pritse, väga mitmesugustes mõõtudes voolikuid ja nende ühendajaid. Selle tagajärjel ei saa naabri tuletõrjed mõne suurtulekahju korral kasutada üksteise voolikuid ega ühendajaid, ei saa üksteist toetada häda korral. Tuleks hoolitseda selle eest, et vähemalt voolikud ja nende ühendajad oleksid võimalikult ühtlased laiemas ulatuses.

Läbirääkimistel tekkis küsimus, kes peab tasuma väljasõidu kulud, kui tuletõrje ühing sõidab abiandma väljaspoole oma tegevuse piirkonda.

E. Brett: Kulud tasub maavalitsus, kui aga maavalitsusel juhtub sellekohane krediid olevat otsa lõppenud, siis ei saa neid enne tasuda, kui vastavad summad on ülesvõetud järgmise aasta eelarvesse.

Viljandi tuletõrje peamees J. Rebane seletab, et politsei prefekt on nõudnud, et igast manöövrast ja harjutusest peab temale ette teatama vähemalt 24 tundi. Kas on see kooskõlas seadusega? Küsimust arutades leiab peameeste päev, et see tuletõrje seadusega kooskõlas ei ole. Politseile tuleb teatavaks teha ootamatu häire korraldamine, kuid harjutuste suhtes seda vaja pole.

Peameeste päev avaldas soovi, et valitud komisjon, kelle ülesandeks jääb ka uue „Tuletõrjuja Käsiraamatu“ kokkuseadmine, oma töö juures võtaks juhtnõõrideks kõik peameeste päeval vastuvõetud otsused, sooviavaldused ja heaks kiidetud põhimõtted.

J. Toffelmanni ettepanekul avaldati Tapa tuletõrje ühingu tänu koosoleku ruumide muretsemise ja ettevalmistus tööde eest.

Kell 14,10 m. lõpetas juhataja peameeste päeva.

Kuidas kõvendada distsipliini tuletõrje komandos.

E. Tetsmanni loengu kokkuvõte Tapa tuletõrje peameeste päeval.

Nagu ei saa olla kaitsevägi ilma raudse distsipliiniga, nii ei ole mõeldav ka tuletõrje komando ilma kindla korrata ja kõva distsipliiniga. Tuletõrje saab ainult siis täita korralikult oma rasket ülesannet, kui tuletõrjes valitseb kindel ja kõva kord, kui on distsiplineeritud iga tuletõrjuja.

Meil tuleb arupidada, kuidas saab tuletõrjes kõvendada distsipliini. Kaitseväes on distsipliin rajatud peasjalikult hirmu ja karistuse surve peale. Kaitsevälasele öeldakse: „Sa pead!“ Kaitsevälasele ootab distsipliini rikkumise eest tingimata karistus, kohus.

Vabatahtlikus tuletõrjes on aga lugu teistsugune. Tuletõrjujad on asunud vabatahtlikult täitma tuletõrjuja raskeid kohuseid, ilma palgata, ilma tänugi ootamata. Vabatahtlikus tuletõrjes ei saa distsipliini rajada hirmu ja karistuse survele, siin tuleb distsipliini rajada teistsugustele alustele. Tuletõrjuja, vabatahtlikus tuletõrjes, peab alluma distsipliinile vabatahtlikult, ilma mingi välise hirmu ja karistuse surveta, tuletõrjujal tuleb alluda distsipliinile oma sisemise äratundmise järele.

Vabatahtlikus tuletõrjes ei saa meeskonnale distsipliini peale sundida, vaid distsipliin tuleb meeskonnale sissekasvatada.

Kõige pealt tuleb hoolitseda, et tuletõrje meeskonnas valitseks alati hea tuletõrje meeleolu. Tuletõrjujal olgu suur armastus ja suur huvi oma ülesannete täitmise vastu, lugupidamine ja sügav poolehoid oma ühingu vastu, siis ei ole tal raske täita tuletõrjuja kohused. Tuletõrje ühingu liikmed tundku end ühise perena, keda ühendab ja seob kindel ühtekuuluvuse tunne, et meie oleme selle ja selle tuletõrje ühingu liikmed, kuulume ühisesse suure Eesti tuletõrje perre, kellel täita suured ja tähtsad ülesanded, mis kasuks meie rahvale ja riigile. Seda ühtekuuluvuse tunnet tuleb arendada ja kõvendada. Mida parem meeleolu, mida parem vaim valitseb tuletõrje komandos,

mida tugevam on ühtekuuluvuse tunne, seda kõvem on ka distsipliin.

Tuletõrje meeleolu peale avaldab parimat mõju see, kui komandol, kui tuletõrjel on täiesti selge ta ülesanne, kui ta teab, mis ja kuidas tal tuleb tegutseda, kui ta hästi tunneb ja oskab oma asja.

Tähendab, tuleb hoolitseda meeskonna hea väljaõppe eest, tuleb mehi koolitada, harjutada. Oskuse õpetamisega kasvatame mees- te ka distsipliini tunnet.

Mida kauemini on ühed ja samad mehed üheskoos töötanud, seda kindlam ja sügavam on nendes ühtekuuluvuse tunne, seda paremini hoiavad nad kokku. Tuletõrje harjutused peavad olema jätkuvad. Kavakindlad jätkuvad harjutused mitte ainult ei täienda meeskonna oskust, vaid aitavad süvendada ka ühtekuuluvuse tunnet, aitavad sissekasvatada distsipliini. Harjutustel õpivad mehed kuulama ülemate komandot, ülemate käskusid, see saab neile harjumuseks.

Ühtekuuluvuse tunde süvendamiseks aitavad kaasa eriti ühiselt võidetud raskused, ühised mured, aga ka ühised rõõmud.

Nagu sõjas, väeosa meeleolu kõvendab ja karastab tuleristimine, ühiselt läbi tehtud lahing, samuti mõjub tuletõrje komando peale tulekahju, mille kustutamisest ühiselt osavõetud. Mida rohkem üheskoos võideldud tulehädahoju vastu, mida rohkem kustutatud tuld, seda kindlam on meeste ühtekuuluvuse tunne.

Väljasõit abiks naabri tuletõrjetele mõne suurtulekahju puhul, on heaks õpetunniks igale tuletõrjele, mida ei või jätta kasutamata. Kokkupuutumised naabri tuletõrjetega — nende ja meie võrdlemine avaldavad alati head mõju meeleolule.

Tuletõrje võistlused naabri tuletõrjete vahel ei kõvenda mitte ainult meeste teadmisi ja võimeid, vaid mõjuvad eriti soodsalt just meeleolu peale, suurendavad huvi asja vastu. Sellegärast tuleb väga soovitada tuletõrje võistlusi, ühingu oma jaoskondade vahel, naabri tule-

tõrjete vahel, võistlusi maakondade viisi ja ka üleriiklikult.

Maakondlikud ja ringkondlikud tuletõrje kursused ja tuletõrje päevad on samuti väga tarvilikud ja soovitatavad, nad elustavad ja ergutavad üksikuid tuletõrjesid. On väga tervitatav, et maakondlikkude tuletõrje kogude ehk liitude asutamise mõte on leidnud laialdast poolehoidu. Nende asutamine on lähema tuleviku asi. Nende läbi saab ühisele aktiivsele tööle tõmmata hulk kohalisi tegelasi. Tuletõrje ringkondades kasvab huvi ja see kõik on kasuks ja eduks meie tuletõrjele.

Meeleolu ja distsipliini peale avaldab suurt mõju ka ühtlane munder. Mitte asjata ei panda ühtlasesse mundrisse sõjaväge ja kaitseliitu — seda on kõigepealt vaja distsipliini pidamise hõlbustamiseks ja ühtekuuluvuse tunde kõvendamiseks. Ilus, lihtne, aga korralik munder avaldab head mõju nii mundrikandjale, kui ka pealtvaatajale. Mundrikandja püüab end ülalpidada juba teisiti, kui harilikus ülikonnas. Mundri tähtsust on viimasel ajal hindama hakanud isegi poliitilised erakonnad, nagu teame seda Saksamaalt, kus Hitleri rahvussotsialistid on oma suure mõju saavutanud osalt ka oma mundri abil. Meil on sama rada sammuma hakanud sotsialistid oma tööliissportlaste rühmadega.

Sellepärast on soovitatav, et iga tuletõrje komando oleks ühtlases mundris, tõsi on, et mundri muretsemine teeb maa ühingutele suuri kulusid, kuid tarvilik see on, vähemalt ühtlased mütsid peaks võimalikult kohe muretsema. Võidakse ju öelda, et egas mundriga ei saa tuld kustutada, kuid distsipliini pidamist hõlbustaks ja kõvendaks munder paljugi, nõrga distsipliiniga tuletõrje on nõrk ka tulekustutamisel.

Hea abinõu meeleolu tõstmiseks on oma muusikakoor. Muusikamängu saatel on kergem marssida, jalg peab hõlpsamalt õiget sammu ja meeleolu on hoopis teine. Muidugi tulevad ennemuretsema tulekustutusabinõud ja kui need korras, alles siis võib muusikariistade peale mõelda, aga oma muusikakoor on siiski hea asi.

Kasulikud on võimlemine ja sport. Võimlemine karastab keha, teeb seda paenduvaks, vastupidavaks,

kindlustab tahtevõimu. Sport arendab võitluse meeleolu, tõstab enesetunnet, hoiab mehi värsketena, iseäranis igasugused sportlised mängud, võistlused jne. Sellepärast on võimlemise ja spordiringid tuletõrje juures soovitatavad. Oma näiteringid, ja laulukoorigid aitavad hoida meeleolu tarvilikul kõrgusel ja on tarvilikud pidude korraldamisel, sissetulekute hankimisel.

Aastapidu on ühistunde süvendamiseks samuti tarvilik ja soovitatav.

Kõik avalikud esinemised, harjutused, manöövrid, paraadid, rongikäigud on tegurid mis tõstavad meeleolu ja aitavad sisendada distsipliini. Et kõik avalikud esinemised, manöövrid, paraadid, rongikäigud, matused jne. hästi ja libedasti läheks, nii et see oleks ilus pealt vaadata kui ka rõõm kaasa teha tuletõrjujatel, selleks on tarvilik korralik riviõppus. Riviõppus on distsipliini sissekasvatamisel, nii öelda, aluspõhja panemine, vundamendi ehitamine. Sellega alustatakse kaitsevæes, sellega tuleb alata ka tuletõrjes. Riviõppusega algagu ja lõppegu iga harjutus, manööver jne.

Kõigil koosolekutel, harjutustel, esinemistel jne. peab tuletõrje olema alati täpne. Kui on määratud harjutus, koosolek, kogunemine, teatud kellaajaks, siis tuleb ka tingimata alata täpselt sel ajal. Sellest täpsusest tuleb kinnipidada järjekindlalt. Hiljaks jääjad peavad nägema, et neid ei oodata! Mõnes tuletõrjes on maksimaalne pandud kord, et kes jääb, harjutustele hiljaks, maksab väikest trahvi ühingu kasuks. Seda korda võiks soovitada ka teistelegi ühingutele. Igatahes võiks nii korraldada, et hiljaks jääjate nimed märgitakse üles, ehk et hiljaks jääjad peavad oma otsekohele ülemusele teatama oma hiljaks jäämisest ja selle põhjustest. Kui nii talitatakse järjekindlalt, siis kaob hiljaks jäämine ja ajajooksul kasvab igasse mehesse see üks distsipliini algnõuetest — et tuleb olla täpne minuti peal.

Iga käsk ja ülesanne tuleb ilmingimata täita. Kui keegi on määratud valvekorda, siis tuleb tal ka sinna minna, väljaarvatud muidugi äravõitmatud takistused. Käskude täitmist tuleb kontrollida, iga tuletõrjuja

peab teadma, et tema tegevust kontrollitakse ja ülemad peavad pidama järelvalvet, et käsud ja ülesanded täidetakse. Kontroll mõjub käsutäitmisele soodsalt.

Tulekustutamisel ja üldse tuletoorjuja kohuseid täites, tuleb alati meelepidada ka seda, et tuletoorje-seaduse järele on tulekustutamine tuletoorjele sunduslik. Tuletoorjujaid võib võtta vastutusele, nagu riigiteenijaidki, kui nad ei täida oma kohuseid, olgugi, et nad need on oma peale võtnud vabatahtlikult.

Väga hea distsipliini kõvendamise abinõu on rühma ehk jaoskonna oma distsipliin, rühma ehk jaoskonna kord. See on, kõik rühma ehk jaoskonna liikmed valvavad ühiselt selle üle, et nende rühmas ehk jaoskonnas valitseks kindel kord, hea distsipliin. Iga üksiku distsipliini ehk korrarikkumine leiaks teiste poolt hukkamõistmist. Iga üksik liige hindab ja kardab oma rühma ehk jaoskonna arvamist, püüab pidada korda. Rühma ehk jaoskonna liikmed peaksid üksteist tundma, peaksid õieti olema „Sinasõbrad.“ Samuti peaks rühma ehk jaoskonna ülem kõiki oma mehi tundma, mitte ainult nime ja näo poolt vaid isegi ka häälest. Mitte ainult tundma nende välimust, vaid ka igaühe iseloomu. Sellepärast ei peaks rühm ega jaoskond olema mitte väga suurearvuline.

Kui jaoskonnas ehk rühmas keegi liige puudub korduvalt koosolekutelt, ei ilmu vahikordadele, harjutustele, tulekahjule, siis tuleb see võtta arutusele rühma ehk jaoskonna koosolekul, tuleb nõuda seletust, miks pole kaasvõitleja täitnud oma kohust. Pole tarviski mingit karistust vaid juba seletuse nõudmine, meeletuleamine mõjub väga hästi. Nii talitatakse paljudes tuletoorje ühingutes ja kus niisugust korda veel ei ole, tuleb see tingimata lähemal ajal sisse seada. See annab väga häid tagajärgi.

Iga jaoskond peab oma meeste tegevuse üle pidama kindlat arvet, iga ühe väljatulek koosolekutele, harjutustele jne. märgitakse üles. Meeskonna nimekiri ühes iga üksiku tegevuse aruandega tuleb ülespanna priitsimajja ehk jaoskonna ruumi, nii et igaüks võib näha oma ja teiste tegevuse tagajärgi, võib neid võrrelda. Seesugune arvepidamine on tarvilik ja mõjub hästi.

Vabatahtlikus tuletoorjes ei saa olla suuri karistusi, kuid päris ilma karistusteta ei saa läbi. Kõne alla võiks siin tulla: märkus, noomitus, lisa valvekord, mündri kandmise keeld, ajutiselt tagandamine ja väljaheitmine. Karistusi ei maksa tarvitada liig sagedasti. Karistus ei tohi alandada mehe enesetunnet, vaid peab karastama tema tahtejõudu. Parem on kui peamees räägib distsipliini vastu eksijaga neljasilma all, kui see, et ta teda läbisõimab kogu meeskonna ees. Karistuse suhtes peetagu kinni põhimõttest, harva aga mõjuvalt. Kes ei taha alluda distsipliinile ja korduvalt meelega rikub korda, tuleb heita välja. Parem on kui niisugused mehed lahkuvad tuletoorjest. Kes ei taha alluda distsipliinile, sellest ei saa tuletoorjujat. Kui niisugused mehed kohe alguses kõrvaldatakse tuletoorje ridadest on kergem pidada korda ja distsipliini.

Väga suur on meeskonna peale peamehe isiklik mõju ja sellel on eriti suur tähtsus distsipliini pidamises. Mõni inimene on juba loodud juhiks — peameheks. Tema isiku autoriteet ja mõju sunnib iseenesest alluma ja heameelega täidetakse tema käskusid. Inimene on karjaolend, seltskondlik loom, kes juba vanast hallist ajast saadik on harjunud alluma juhtidele, täitma juhtide käskude ja korraldusi. Nii on ka lugu tuletoorjes, ka siin peab olema juht, kelle käskusi täidetakse, kelle juhtimisele allutakse. Kui peamehel on juba loomupärane and — olla juht, siis on hea. Seesugusel peamehel on hõlbus pidada kõva distsipliini ja meeskonnal on hea alluda temale. Kuid igalühel ei ole seda loomupärast andi, ehk ei ole see küllalt väljaarenenud. Kuid iga peamees, iga ülem, iga juht, saab suurendada oma isiklikku mõju sihikindla enesekasvatuse teel.

Peamees püüdku alati olla eeskujuks oma meeskonnale. Peamees, samuti iga teinegi juht ilmugu ise alati täpsemalt täpselt. Peamees olgu alati tipp topp ka oma välimuse poolest.

Peamees olgu teistest ees ka oma teadmiste poolest. Ainult see võib teisi juhtida, kes ise teab ja tunneb asja.

See asjaolu kohustab peamehi eriti. Tuleb ikka ja jälle täiendada ja värskendada oma teadmisi.

Inimene õpib nii kaua kui ta elab. Sellepärast on soovitatav võimalikult osavõtta tuletorje kursustest, lugeda tuletorje kirjandust, tellida „Tuletorje Teateid“ ja hoolitseda ka selle eest, et meeskond loeks, õpiks ja täiendaks oma teadmisi.

Olen kuulnud, et mõnes tuletorje ühingu jäävad „Tuletorje Teated“ lahtivõtmatult seisma kas ühingu kantseleisse ehk mõne juhatuse liikme kätte, neid keegi ei loegi! See on nähe, mis peab kaduma ja selle kaotamiseks on ka Teil härrad peamehed — oma mõjuv sõna öelda. Hoolitsege selle eest et meie häälekandjat „Tuletorje Teateid“ loetakse, hoolitsege selle eest, et mehed seda omale telliks. Ühtlasi olge — nii öelda vaimlises ühenduses ajakirjaga. Kui Teile midagi ei meeldi ajakirja sisust, siis saatke sellekohta oma arvamine, arvustage, avaldage oma soove, kirjutage ka ise midagi, ainult ühiselt suudame asja edasi viia.

Lõpuks tahtsin puudutada veel üht küsimust, mis küll otsekohe ei käsita distsipliini kõvendamist, kuid on sellega siiski lähedases ühenduses. Ma mõtlen meie tuletorje komando sise-mist korraldust. Linnades on tuletorje komando, juba endisest ajast jäänud kommete ja traditsioonide kohaselt jaotatud jaoskondadeks, nagu ronijate, veemuretsejate, auru, pritsi, korrapidajate, päästjate ja muusika jaoskondadeks. Mõnes linnas on veel naisjaoskonnad. Linnade eeskujul on käinud ka vanemad alevite ja maa tuletorjed.

Igal jaoskonnal on oma kindlad ülesanded, töö on nii öelda, spetsialiseeritud. Ronijad ei täida pritsimeeste ülesandeid, korrapidajad veemuretsejate ülesandeid ja ümberpöörduvalt. Tahab tuletorje komando korralikult tegutseda, siis on tarvis, et kohal oleksid kõik jaoskonnad oma juhtidega. See on võimalik küll paraadidel, manöövritel, kuid tulekahjudel võtab kõigi meeste kogunemine ja korraldamine teatud aega, ei saa silmapilkselt alata tööle. Üldiselt tuleb kahelda, kas sarnane komando korraldus on veel küllalt ajakohane? Mulle näib, et see korraldus on praeguse aja kohta liig raskepärane, liig paendumata. Täiesti võimata on tuletorje komandot sel kujul korraldada maal, kus mehed elavad laiali, kus üks jaoskond asub ühes külas, teine teises, kolmas kolmandamas jne. Maal on siis paljud ühingu

oma komandosid korraldanud teisiti, nii et iga üksik jaoskond on oma ette ise-seisev tuletorje üksus, kus on oma pritsimehed, ronijad, päästjad, veemuretsejad jne. Näib, et sarnane korraldus on palju paenduvam ja võimaldab kiiremat tegevust.

Ja siis nimed? Kas ei võiks jaoskonna asemel võtta nimeks kompanii, nagu see on tarvitusel kaitseväes, kaitse-liidus ja mitmel pool välismaal ka tuletorjes. Tuletorje on sõjaväelise iseloomuga organisatsioon ja seal võiks tarvitusel olla väga hästi ka sõjaväelised nimetused. Kompanii jaguneks rühmadeks, rühmad jagudeks. „Ülema“ nime asemel võiks võtta tarvitusele päalik. Kompanii päalik, rühma päalik.

Väga tarvilik ja soovitatav oleks et iga tuletorje komandol ehk kompaniil oleks eriline lentsalk, löögirühm, mis koosneks energilistest noorematest meestest, kellel on jalgrattad, auto ehk talvel suusad ja kes võiksid tulekahju korral võimalikult kohe, kiiremini kui teised, väljasõita hüdropultidega, ehk kerge käsipritsiga või väikse mootorpritsiga ja kiiret abi anda juba tulekahju alguses. Heatahtmise juures oleks võimalik niisuguseid löögirühmu ellukutsuda iga tuletorje juures. Ja seda tuleb teha.

Tuleb kõik teha, et meie tuletorje saaks kiiresti ja mõjuvalt abianda. Selleks on vaja ajakohast korraldust, ajakohaseid tulekustutus-abinõusid ja hästi välja õpetatud ning distsiplineeritud meeskonda.

Tuletorje on väga mitmesuguse ja laialdase tegevusharudega organisatsioon milles kaasatöötada ja tegutseda on huvitav, kui seda võtta huvitavalt ja põhjalikult. Usun, et Teil, härrad peamehed, on suur huvi ja suur armastus tuletorje asja vastu ja et Teile püüd ja soov on seda huvi sisendada ka oma meeskondadesse. Teie püüate kõik teha, et viia edasi meie tuletorjet. Pidage alati meeles, et hea kord ja kõva distsipliin on tuletorjes olulise tähtsusega. See on tuletorje eduka tegevuse alus ja põhitingimine.

Distsipliini kõvendada, tähendab tõsta tuletorje võitlusvõimet, distsipliini tõsta, tähendab edasiviia meie tuletorjet, tõsta kõrgemale tema tasapinda.

Viljandi maakondlik tuletõrje kursus 18. ja 19. juunil.

Viljandi maakondlik tuletõrje kursus 18. ja 19. juunil, näitas samuti kui Tartu maakondlik kursus, kui väga tarvilikud on niisugused kursused. Osavõtt Viljandi kursusest oli haruldaselt elav: 29 tuletõrjest olid kursusele ilmunud 144 inimest. Suure-Jaanist sõitis kohale terve suur veoautotäis mehi — 25 tuletõrjujat, eesotsas oma agarate juhtidega. Samuti sõitsid Tarvastu-Mustla mehed oma tuletõrje autoga kohale. Paljud tulid jalgratastega, üldse oli maalt sada meest. Ka Viljandi v. t. ü. liikmed võtsid hoolega kursusest osa. Täpselt kell 9. algas kursus riviõppusega mida õpetas leitn. Evert. Riviõppust tehti Viljandi pritsimaja õuel. Viljandi vabatahtlikul tuletõrjel on ajakohane pritsimaja, kõrge torniga ja avara õuega, kus hea teha harjutusi ja õppusi.

Pritsimaja õuel marssisid kursuselased Viljandi linna gümnaasiumi saali, kus algasid loengud.

Instruktori k. t. V. Peterson seletas tuletõrje tähtsusest, ajaloolisest arengust ja tuletõrje seadusest.

Järgnes seletus hüdropuldist ja käsi- pritsist. Viljandi v. t. ü. pritsi jaoskonna ülem andis selge ja ülevaatliku näitliku seletuse kuidas tuleb korraldada õppusi ja harjutusi käsipritsi- ga. Suure-Jaani v. t. ü. abipeamees A. Nurk pidas üksikasjalise loengu käsipritsi- st, seletades ja näidates pritsi iga osa, selle ülesannet ja tähtsust, juhatus andes kuidas leida vigasid, kui prits ei tööta jne.

Peale tegeliku õpetunni pritsi juures, mis korraldati õuel, jätkusid loengud saalis. V. Peterson andis seletust voolikutest ja nende korrashoiust.

Pärast lõuna vaheaega kõnelesid V. Peterson ja J. Rebane komando korraldusest ja distsipliinist. A. Nurk mootorpritsist. V. Peterson tulekustus taktikast ja päästetöödest.

Huvitavad loengud olid Dr. J. Varese esimese arstiabi andmine ja mag. A. Männiku gaasikaitse, millede juures ka tegelikult näidati, kuidas teha kunstlikku hingamist, kuidas tarvitada

gaasimaskeid ja gaasikindlaid ülikondi. Insener Verncke kõneles ehitustest ja ehitusmaterjalidest. E. Tetsmanni tulekahjude põhjustest. Loengud kestsid kuni õhtu kella kaheksani. Siis järgnesid Viljandi tuletõrje õuel harjutused käsi- ja mootorpritsidega, veeandmisega, mis kestsid hilja õhtuni.

Imestada tuleb tuletõrjujate püsivust, kes kogu aeg suure huviga ja innuga jälgisid nii loenguid kui ka praktilisi õppusi.

Pühapäeva hommikul kell 1/28 algas töö riviõppusega. Pärast hommikueinet jätkusid loengud. E. Tetsmanni poolt vaimlised tegurid tuletõrjes ja V. Petersoni poolt kokkuvõtte kursusel läbi- võetud ainetest.

Kella 10—12 oli Viljandi vabatahtliku tuletõrje ühingu manööver ja paraad. Esiteks näidati harjutusi pritsidega ja muude riistadega turuplatsil kuival, siis järgnes tulekustusproov Viljandi põlumeeste seltsi kaubandus osakonna maja juures. Häire algusest ei möödunud poolt minutitki, kui juba löökauto esimese veejoa „põleva“ maja pihta juhtis. Väga ruttu algasid tegevust ka teised pritsid. Suuremate pritside kõrval olid tarvitusel ka hüdropuldid, milledega kaitseti läheduses olevaid hooneid. Kõik läks libedasti ja takistusteta, mis näitas, et Viljandi tuletõrje seisab ajakõrgusel ja on „heas vormis“.

Lõpuks oli paraad, mille vastu võttis V. Peterson. Ka siin oli kord eeskujulik. Paraadil avaldasid Viljandi tuletõrjele ja nende juhtidele tänu V. Peterson ja kursuslaste nimel A. Nurk.

Kokkuvõttes võib öelda, et Viljandi maakondlik kursus läks hästi korda. Suured teened on siin Viljandi v. t. ü. juhatusel, eriti peamehel hra Rebasel. Oli tehtud kõik tarvilikud eeltööd ja ettevalmistused. Tänu tuleb avaldada ka Viljandi linna- ja maavalitsusele, kes kursuse kordaminekuks kaasa aitasid aineliste toetustega.

Kaasvõitlejatele tuletõrjujatele.

Kui keegi kaasvõitlejaist kavatses sõita 5—8 augustiks Saksa tuletõrje kongressile, siis teatame siin kohal, et Liidu kantseleist on saada registreerimise ja teisi teatelehti, mis tulevad saata Saksamaa tuletõrje kongressi juhatusse.

Tulekahjud 1931. aastal.

Möödunud 1931. aastal, oli 8 tulekahju rohkem, kui 1930. a., kokku 1321 tulekahju; neist juhtus maal 1031 ja

linnas 290 tulekahju. Tulekahjude arv ja kahju summa viimasel viiel aastal on järgmine:

Aasta	1927.		1928.		1929.		1930.		1931.	
	Arv	Kahju kr.	Arv	Kahju	Arv	Kahju	Arv	Kahju	Arv	Kahju
Maal	706	1.862.000	603	1.659.000	930	2.194.910	992	2.655.284	1031	2.148.958
Linnades	193	913.000	177	639.000	248	1.066.993	321	1.806.248	290	498.537
K o k k u	899	2.775.000	780	2.298.000	1178	3.261.903	1313	4.461.532	1321	2.647.495

Möödunud aastal on kahju üldsumma vähenenud peaaesjalikult linnades ja alevites, kuna maal kahjusumma viimase kolme aasta jooksul seisab peaaegu ühekõrgusel, üle 2 miljoni krooni aastas. Tulekahjude arv on maal kasvanud, linnades aga vähenenud.

Tulekahjusid oli kõige rohkem, nagu ka varemalt, Petserimaal, nii arvuliselt kui ka suhteliselt.

Kui võtta tulekahjude arv iga 10.000 elaniku kohta, siis saame järgmised arvud: Iga 10.000 elaniku kohta juhtus tulekahjusid: Petserimaal (maal ja linnas kokku) 51,6, Viljandimaal 13,4, Võrumaal 12,6, Pärnumaal 12,4, Valgemaal 12,1, Harjumaal 9,6, Tartumaal 9,4, Järvamaal 9,3, Läänemaal 7,6, Virumaal 7,4, Saaremaal 6,6. Nii juhtus Petserimaal kaheksa korda sagedamini tulekahjusid, kui Saaremaal.

Kui võrrelda linna ja maad, siis näeme, et linnades ja alevikkudes juhtus iga 10.000 elaniku kohta 9,7 tulekahju, maal 13 tulekahju. Kui võtta ainult niisugused tulekahjud, mis kahju tekitasid, siis juhtus neid linnades 6,5, maal 12,4. Maal juhtus suhteliselt kaks korda rohkem tulekahjusid kui linnades.

Aasta aegade järele juhtus sajast tulekahjust talvel 20,3, kevadel 23,8, suvel 27,8, sügisel 28,1. Maal juhtus kõige rohkem tulekahjusid suvel ja sügisel, linnades aga talvel ja sügisel, suvel on linnades kõige vähem tulekahjusid.

Üksikute põhjuste järele juhtus igast sajast tulekahjust:

	maal	linnades ja alevites
Hooletuse läbi	37	49,0
Korratute tule-		
asemete	22,9	10,7
Sädemete ja tah-		
ma põlemise	7,8	16,2
Pikse	5,7	1,0
Süütamise	14,3	6,5
Arvatava süüta-		
mise	5,2	1,4
Teadmata põhjusel	7,1	15,2
K o k k u	100	100

Linna rahvas on tulega hooletum, kuid maal on tuleasemed väga korratud, samuti on maal palju rohkem süütamisi ja arvatavaid süütamisi. Linnades on aga saladuslikke tulekahjusid, mille algus teadmata, kaks korda nii palju, kui maal.

Tule läbi said kannatada 1931. aastal 1549 hoonet, neist maal 1397. Hoonete väärtus enne tulekahju 4.281.000 krooni. Tulekahju läbi saadi kahju 1.552.000 kr.

Tule läbi hävines muud vara 1202 omanikul, selle vara väärtus oli 991.000 krooni.

Hooned kaotasid tule läbi keskmiselt oma väärtusest: maal 86,5%, linnades ja alevites 8,1%.

Hooned olid tulevastu kindlustatud maal 81,6%, linnades 80,8%.

Muu vara oli kindlustatud maal 8,8%, linnades 25,5%.

Kui teraselt vaadelda arvustiku andmeid tulekahjude kohta, siis näeme, et tulekahjusid on seal rohkem, kus on tulekaitse ja tuletõrje nõrgemini organiseeritud. Mida paremal järjel tuletõrje, mida paremini täidetakse tulekaitse määruseid, seda vähem tulekahjusid.

Tulekahjude arv ja kahjusummad põhjuste järel 1931. a.

M a a l.

Maa- konna nimi	Hooletus		Korratud tuleasemed		Sädemed ja tahma põl.		Pikne		Süütamine		Arvatav siütamine		Teadmata põhjused		Kokku	
	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.	Tulek. arv	Kahju- summa Kr.
Viru . . .	28	68.536	18	30.347	9	7.552	2	8.165	13	13.772	1	87	10	71.671	81	200.130
Järva . . .	18	33.658	4	8.237	5	9.838	1	4.648	5	55.400	4	13.000	10	44.325	47	169.106
Harju . . .	23	24.552	13	32.925	10	35.584	5	5.872	5	16.231	5	8.032	10	37.445	71	160.641
Lääne . . .	18	69.598	7	10.522	5	3.340	7	18.256	6	16.812	2	3.050	8	22.372	52	143.950
Saare . . .	9	9.178	9	12.225	3	13.580	6	19.308	3	10.611	1	85	—	—	32	64.987
Pärnu . . .	29	102.443	13	39.375	7	17.688	5	22.345	26	73.758	1	—	8	22.565	89	278.174
Viljandi . . .	26	54.210	14	34.225	6	6.947	5	12.107	18	35.319	9	43.490	8	16.490	86	202.788
Tartu . . .	58	136.711	18	30.113	9	19.114	7	8.450	17	52.875	9	14.022	11	19.842	129	281.126
Valga . . .	6	16.711	3	2.388	3	3.825	3	7.236	12	41.312	6	13.735	2	4.638	35	89.845
Võru . . .	6	79.721	21	21.834	6	13.517	7	35.030	9	12.420	6	6.134	5	6.324	101	175.180
Petseri . . .	119	129.265	116	135.916	17	28.815	11	14.891	33	60.507	11	12.135	1	1.502	308	383.031
Kokku	381	724.582	236	358.107	80	159.800	59	156.508	147	389.017	55	113.770	73	247.174	1031	2.148.958
1930.	356	706.252	159	483.326	95	381.101	46	96.524	179	533.666	59	112.569	98	336.896	992	2.655.284
1929.	352	655.636	175	400.345	65	255.716	19	31.655	132	487.274	57	129.997	72	264.287	872	2.194.910

Linnades ja alevites.

Viru . . .	16	12.753	1	308	3	100	—	—	4	5.375	—	—	5	2.924	29	21.460
Järva . . .	3	1.633	1	4.500	2	10	—	—	—	—	—	—	1	5	7	6.148
Harju . . .	77	220.082	10	402	26	11.490	1	11.732	5	102	1	3.950	19	59.855	139	307.613
Lääne . . .	1	310	2	131	2	10	—	—	1	—	—	—	1	1.708	6	2.159
Saare . . .	2	410	2	100	1	10	—	—	—	—	—	—	1	13.290	6	13.810
Pärnu . . .	11	5.915	5	16.643	5	3.800	—	—	4	40.506	2	2.242	3	6.475	28	73.339
Viljandi . . .	8	963	2	4.772	2	700	—	—	1	—	—	—	2	1.038	17	9.715
Tartu . . .	15	28.596	6	130	1	27	—	—	2	1.585	—	—	10	9.439	39	39.777
Valga . . .	6	6.436	3	2.454	1	2.590	—	—	1	900	—	—	2	21	13	12.401
Võru . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri . . .	3	560	—	—	—	—	—	—	1	3.475	—	—	—	—	6	12.115
Kokku	142	277.658	31	29.440	47	18.737	3	13.982	19	51.943	4	12.022	44	94.755	290	498.537
1930.	168	385.358	14	5.768	41	36.815	1	1.109	29	82.677	9	40.762	57	1.253.760	321	1.806.249
1929.	73	353.033	30	167.442	14	9.861	—	—	12	300.691	2	29.300	27	206.666	158	1.066.993
Maad ja lin- nadkokku	523	1.002.240	267	387.547	127	178.537	62	170.490	166	440.960	59	125.792	117	341.929	1821	2.647.495
1931. a.																

Viljandi maakondlik tuletõrjepäev.

19. juunil „Koidu“ seltsi saalis.

Pühapäeval, 19. juunil, s. a. peeti Viljandis, „Koidu“ seltsi saalis, esimest Viljandimaa tuletõrjepäeva. Tuletõrjepäeva eesmärgiks on arutada tuletõrje üldküsimusi ja tutvustada tuletõrje tööd ja eesmärke laiematele seltskondlistele ringidele.

Viljandi maakondlikule tuletõrjepäevale oli ilmunud rohkel arvul tuletõrjetegelasi. Päeva avas Viljandi tuletõrje peamees J. Rebane, kes valiti ka päeva juhatajaks. Protokolli kirjutasi Jürmann ja Göönberg Viljandist.

Esimesena kõneles instr. k. t. V. Peterson „Tulekaitse tähtsusest“ tähelepanu juhtides tulekahjude põhjustele ja abinõudele, kuidas saaks ära hoida tulekahjusid.

V. Petersoni kõnele järgnevatel läbiarvustel võeti ühel häälel vastu tema poolt esitatud resolutsioon:

„Viljandi maakondlik tuletõrjepäev tunnistab vajalikuks, selleks, et maakonnas tulekahjude arvu vähendada, energiliselt asuda seni väljaantud sundmääruste täitmise järelevalvele ja maavalitusele ettepanna väljatöötada ja väljanda veel tarvisminevaid sundmäärusi, eriti tuleasemete sunduslikuks ülevaatuseks, et sellega vähendada tulekahjude arvu.“

Järgmisena kõneles E. Tetsmann „Tuletõrje tähtsus meie rahva ja riigielus.“ (Kõne kokkuvõte ilmub „Tuletõrje Teated“es). Kõneleja poolt pandi ette ja kiideti ühemeelselt heaks järgmine resolutsioon:

Viljandi maakondlik tuletõrjepäev allakriipsutades tuletõrje suurt tähtsust, ühiskonna julgeoleku, heakorra, riigikaitse ja rahvamajanduse tegurina, avaldab soovi, et kõik tuletõrje organisatsioonid raugematalt püüaks süvendada ja arendada oma tööd. Tuletõrje tööle on soovitatav kaasa tõmmata kõiki, eriti aga haritud jõudusid, seltskonna tegelasi. Tuletõrje ühingutele tuleb soovitada kõige lähemat koostööd Punase Ristiga, Kaitseliiduga, Naiskodukaitsega jne.

Ühtlasi avaldab Viljandi maakondlik tuletõrje päev lootust, et tuletõrje keskkorraldus — E. Ü. Tuletõrje Liit — lähemasse kontakti astub riigi- ja omavalituste keskasutustega, Punase Risti, Kaitseliidu ja Naiskodukaitse keskkor-

raldustega ja teiste seltskondlikkude asutustega ja kõik teeb, et tuletõrje leiaks meie avalikus elus väärilist tähelepanu ja õiglast hindamist; et tuletõrje Liidu juhatus püüaks rohkem ära kasutada ajakirjanduse mõju ja korraldaks tuletõrjepäevi ja koosolekuid, et tutvustada laiemaid hulki tuletõrje tähtsa tööga ja ülesannetega.

Järgnes P. Rängeli asjalik referaat „Tuletõrje ja kindlustusseltside koostöö“ üle.

Ettekande lõpul võeti vastu järgmised resolutsioonid:

I. Viljandi maakondlik tuletõrje päev tunnistab tuletõrje ühingute ja tulekindlustusseltside igakülgse koostöö tarvilikuks. Tulekindlustusseltsid, kui äriiselt tegutsevad seltsid peavad tuletõrje ühinguid aineliselt toetama, eriti just tulekustutuseabinõude muretsemisel.

II. Seadusandlisel teel tuleb maksma panna korraldus, et tulekindlustusseltside tulekindlustuse preemiast läheks teatud % tulekaitse fondi, millest tuletõrje ühingud toetust saaksid.

Viljandi maakondlik tuletõrje päev avaldab soovi, et E. Ü. Tuletõrje Liidu juhatus vastava seaduse-eelnõu väljatöötaks ja selle kas valitsuse ehk mõne Riigikogu rühma kaudu esitaks vastuvõtmiseks ja maksma panemiseks Riigikogule.

Järgnes „Viljandi maakondliku tuletõrje kogu asutamise küsimus“ A. Nurga asemel kõneles E. Tetsmann sellest, kuidas tekkis maakondlikkude tuletõrje kogude ehk maakondlikkude liitude asutamise mõte. Üleriikliku Tuletõrje Liidu korraldus ehk konstruktsioon ei vasta enam elu nõuetele ja otstarvele. Üleriiklikus Liidus on liikmeteks pea kõik meie tuletõrje ühingud, aga praeguse olukorra juures ei saa nad osavõtta Liidu tegevusest. Liidu peakoosolekul on esitatud ainult väike arv Liidu liikmeid — ühinguid. Tapal oli koos 200 inimest 80 ühingu poolt, puudusid üle neljasaja ühingu esindajad, sellegipärast oli koosolek nii rahvarikas, et korralik töötegemine oli õige raske.

Liidu peakoosoleku koosseis on juhuslik ja seal tehakse juhuslikke otsuseid.

Sarnased suured arvurikkad koosolekud lähevad ühingutele küllalt palju maksma, kuid tulu on neist vähe.

Tuletõrje Liidu töö tuleb muuta niisuguseks, et sellest saaksid osavõtta kõik Liidu liikmed — vähemalt valimiste kaudu.

Üldiselt on tarvilikkudeks tunnustatud maakondlikud tuletõrje kursused, maakondlikud peameeste päevad, tuletõrje päevad, kuid nende korraldamine ühest keskkohast on raske. On tarvilik kohapealsete tegelaste tööd, kes kohapeal teevad suurema osa ettevalmistus- ja eeltöödest.

Meie tuletõrje arendamiseks ja edasi viimiseks on tarvis veel palju teha ja nimelt koha peal ning selleks tuleb tööle rakendada rohkem kohalikke tegelasi ja kohalikke ühinguid. Tulevad asutada maakondlikud tuletõrjekogud, maakonnas asuvate tuletõrje ühingute koondised.

Maakondlike tuletõrje kogude eesmärgiks oleks korraldada — muidugi Üleriikliku Tuletõrje Liidu kaasabil — maakondlike kursusi, peameestepäivi, tuletõrjepäivi, tuletõrje võistlusi ja ühtlasi valiks maakondlikud kogud Üleriikliku Tuletõrje Liidu nõukogusse ehk peakoosolekule teatud arvu esindajaid

proportsionaalselt ühingute ehk nende liikmete arvule.

Siis oleks üleriiklikus Liidus esitatud kõik tuletõrje ühingud õiglaselt ja Liidu koosseis oleks väiksearvulisem aga palju töövõimelisem.

Maakondlike tuletõrjekogude asutamine on meie tuletõrje elustamiseks ja paremale järjele viimiseks hädatarvilik ja nende asutamine tuleb ettevõtta mida varem, seda parem.

Ettekande lõpul võeti vastu ühelhäälel järgmine resolutsioon:

„Viljandi maakondlik tuletõrjepäev tunnustab maakondliku tuletõrjekogu asutamise tarvilikuks ja avaldab ühtlasi soovi, et Tuletõrje Liidu juhatus võimalikult kohe algaks eeltöödega Liidu ümberkorraldamiseks, nii, et kõigil tuletõrje ühingutel oleks võimalik oma maakondlike tuletõrje kogude kaudu osavõtta Üleriikliku Tuletõrje Liidu tööst.“

Tuletõrjepäeva lõpusõna ütles peamees **Rebane**, tähendades, et Viljandi maakondlik tuletõrjekursus ja tuletõrjepäev on võrdlemisi hästi õnnestunud ja avaldas lootust, et osavõtjad neid mõtteid ja näpunäiteid mis siin kahe päeva jooksul saadud, püüavad edasijätkata ka oma ühingutes oma kaasvõitlejatele.

E. Ü. Tuletõrje Liidu juhatuse tegevusest.

Juhatuse koosolek 17. juunil s. a.

Koos olid: A. Punga, K. Lorenz, B. Melts, P. Hausvalter, H. Klaus, A. Tani, E. Vares, A. Sork ja endised juhatuse liikmed: F. Vahtmeister, G. Kemberg ja A. Timosko.

A. Punga avas koosoleku tervitades nii uusi kui ka vanu juhatuse liikmeid ja soovides head edu ning korraldaminekut tulevases töös ja tegevuses. Teeb ettepaneku asuda juhatuse liikmete ametite jaotusele.

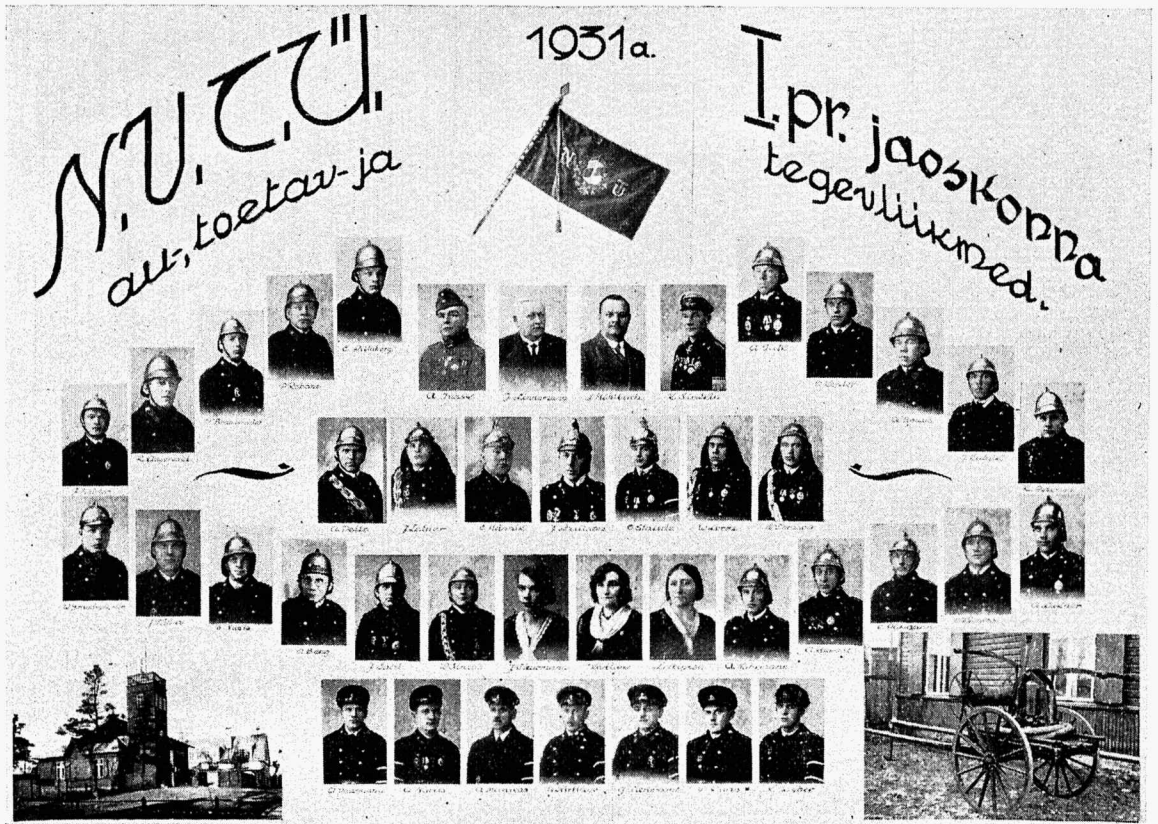
Esimehe kandidaadiks seatakse üles A. Punga. A. Punga tänab usalduse eest, kuid seletab, et ta on kahjuks sunnitud teatama, et Tartu v. t. ü., juhatus ei leia võimaliku olevat oma esitajat ei esimehe ega muu vastutava koha peale lasta valida, sest on võimata nii

suurt ettevõtet, nagu seda on Tuletõrje Liit, juhtida, kui kohapeal, Tallinnas, on nii vähe juhatuse liikmeid.

Järgmiseks seatakse esimehe kandidaadiks üles H. Klaus, kes aga samuti avaldas Tallinna v. t. ü. juhatuse seisukohta, mis ühine Tartu v. t. ü., juure lisades, et leiab, et temal, peale selle kui viimasel peakoosolekul juhatuse tegevuse kohta niipalju arvustavalt sõna võeti, on võimatu ennast vastutavale kohale lasta valida.

Et ligi paar tundi kestnud läbirääkimised juhatuse ametite jaotuse asjus tagajärgi ei annud, otsustati järgmine juhatuse koosolek ärapidada 11. juulil. Seni täidavad endised liikmed oma kohuseid edasi.

Nõmme v. t. ü. I. pritsi jaoskond.

Nõmme v. t. ü. I. pritsi jaoskond, on alates 1925. a. suutnud end täiesti iseseisvalt, nii tulekaitse abinõudega, kui ka riide varustusega varustada.

Kolme aasta eest s. o. 1929. a. asutas jaoskond ka oma side osa, mis oli heaks abinõuks telefonilise ühenduse pidamiseks tulekahjude kordadel. Kahjuks tuli see tegevus nüüd katkestada telefoni automatiseerimise pärast.

1929. a. 8. sept. Tallinnas, Tuletõrje Liidu 10. a. juubeli puhul peetaval üleriiklisel käsipritside võistlusel, tuli I pr. jaoskond esimesele kohale. Samuti ka 1931. a. 30. aug. peetud N. V. T. Ü. jaoskondade vahelistel võistlustel osutus jällegi I. pr. jaoskond esimeseks.

Harku Tuletõrje Ühingu loomisest 1929. a. oli I pr. jaoskond see kes omalt poolt püüdis kaasa aidata ühingu loo-

misele, käies terves koosseisus Harkus demonstreerimas tuletõrje tegevust, millest nüüd on väljakujunenud suur ja täiesti elujõuline ühing. Selle tänutäheks otsustas Harku tuletõrje ühing 1932. a. kinnitada I. p. jsk. lipuvardasse mälestus-naela, mis on 24-jas nael 1 pr. jaoskonna lipuvardas.

Selle jaoskonna eduka arenemise pandiks on jaoskonnas valitsev üksmeel, kindel töötahe ja üksteisest arusaamine, ning juhtivate tegelaste pikaajaline ühe ja sama isikute alaline koosseis.

Jaoskonna juhtivad isikud on jaoskonna juht J. Paulson, abid O. Staude ja E. Männik, laekur A. Kärblane, varahoidja: A. Tiidemann ja abi V. Leem.

Tuletõrje ühingutele.

Palutakse kõiki tuletõrje ühinguid kellel veel 1931. a. aruanne saatmata, see viibimata saata Tuletõrje Liidu kantseleisse.

Hoolsusmärkide saajad.

E. Ü. Tuletõrje Liidu juhatuse koosolekul, 11. juunil s. a. otsustati annetada järgmistele tuletõrje tegelastele hoolsusmärkeid:

Kõrgem hoolsusmärk: Liidu juhatus otsustas annetada F. Vahtmeistrile kõrgema hoolsusmärgi.

Teiste hoolsusmärkide saajate nimekiri:

Tallinna v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärk: Johan Lindemann, Eduard Vesilind, Theodor Laufenberg, August Valder, Aleksander Kibus, Eduard Laanberg. 2. järgu hoolsusmärk: Hugo Pett, Johannes Polm, Paul Langebraun. 3. järgu hoolsusmärk: Eduard Pitsner, Karl Püvi, Evald Hartmann, Herbert Tiismann, Kuldmedal: Jaan Supka, Johannes Vanna, Evald Brinkmann, Alfred Apraksin, Eugen Freyberg. Hõbemedal: Oskar Kuulbas, Aleksander Kast, Johannes Kiisberg, Konstantin Ljubimov, August Pukse, Ulrich Grandt, Vassili Hrustaljev.

Tartu v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärk: Johan Lauri, Moritz Meltsas, Johannes Ramm, Alfons Hofrichter. 2. järgu hoolsusmärk: Johannes Pöllusaar, Ernst Israel. 3. järgu hoolsusmärk: Augustin Pann, Aleksander Lass, Johannes Laisaar, Johan Herzmann, Albert Paliale, Ernst Haffner, Harry Rosenberg. Kuldmedal: Evald Borga, Theodor Laos, Theodor Boltov, Prokofi Orlov, Sussan Tani, Edgar Kalmus, Vichard Fiala, Jaan Kivisaar, Eduard Triipus, Peeter Ramm, Johannes Maaser. Hõbemedal: Leopold Voigt, Aleksander Käsi, Karl Salu, Gustav Kool, Osvald Marli, August Ratasepp, Aleksander Välk, Ferdinand Kaasik, Voldemar Jürgens.

Narva v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärk: Karl Meesek. 2. järgu hoolsusmärk: Karl Tark. 3. järgu hoolsusmärk: August Rähni. Kuldmedal: Madis Kukk, Ernst Pällo, Karl Reismann, Adrian Rosin, Jaan Saalep, Aleksander Tipmann, Martin Tillik, Nikolai Numerov, Robert Rebane, Johann Treufeldt, Alekaander Pitsar, Hõbemedal: Mihkel Silbergleich, Rudolf Prank, Nikolai Sokolov, Joosep Vinkel.

Haapsalu v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärk: Aleksander Kree. 2. järgu hoolsusmärk: August Kimberg,

Artur Tendal. Kuldmedal: Boris Melts, Aleksander Greenfeldt. Hõbemedal: August Langebauer, Juulius Ruuval, Aleksander Niit, Gustav Viidas, Gustav Akleberg.

Põltsamaa v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärk: Martin Kangur. Kuldmedal: Johan Soo, August Brikmann, Jakob Aren. Hõbemedal: Mihkel Lindeberg, Voldemar Bergmann, Osvald Remelg.

Nõmme v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärk: Villem Jürjer, Aleksander Haselstein, Villem Leem. 3. järgu hoolsusmärk: Friedrich Isbek. Kuldmedal: Leonhard Kidron. Hõbemedal: Osvald Nõmm, Robert Brahmman, Johannes Viehveger, Martin Schvalbe, Aleksander Lõuke, August Kärblane, Magnus Saago, August Nigulas, Gustav Tiidemann, Karl Kleinberg, Aleksander Vastalu.

Tallinna Kopli v. t. ü. Kuldmedal: Johannes Vestmann. Hõbemedal: Nikolai Pigarevsky, August Mihkelson, Artur Kangur, Aleksander Scheer, Voldemar Otjak, Jakob Riisberg.

Kreenholmi puuvilla vabriku komando Hõbemedal: Boris Fomin, Albert Puur, Nikolai Treimann.

A/S. A. M. Lutheri vabrik v. t. komando: 2. järgu hoolsusmärk: Jakob Lillepea. 3. järgu hoolsusmärk: Aleksander Zimmermann. Kuldmedal: Jaan Piksaar. Hõbemedal: Friedrich Jakobson.

Pala valla v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärk: Bernhard Josephson.

Sindi v. t. ü.: Kuldmedal: Heinrich Madisson. Hõbemedal: August Kask, Aleksander Sillaots, Mihkel Somson, Andrei Nõmmits.

Elva v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärk: Karl Kupp, Peeter Karu, Karl Aidak. 2. järgu hoolsusmärk: Hans Zolk, Samuel Austa, Peeter Paurson. 3. järgu hoolsusmärk: Juhan Sepp, Oskar Metsky. Kuldmedal: Paul Martinov, Karl Voika, Karl Pulk, August Voormann, Jaan Pulk, Hermann Lukk, Elmar Soonberg, Eduard Punnisson. Hõbemedal: Oskar Vahlberg, Jaan Könn, Johannes Hermann, Karl Paurson, August Vaan, Hermann Käos, Karl Kukk, Peeter Tamm, Karl Treial.

Saue v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärk: Ferdinand Markus. Hõbeme-

dal: Osvald Leemann, Hans Kirpson, Aleksander Tammik, Karl Pless.

Laiuse v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärke: Ed. Voimann. **3. järgu hoolsusmärke:** Aleksander Simmer. **Kuldmedal:** Ed. Janno, Jaan Bruus. **Hõbemedal:** Ed. Auslang, Gustav Saar, Johannes Soosaar, Julius Tomberg, Aug. Brik, Arnold Mihkels, Heinrich Prosin, Jaan, Bluum.

Vara v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärke: Jaan Pedak, Karl Puusepp.

Kehra v. t. ü. Kuldmedal: Johannes Kranfeldt, Johannes Schmidt, Gustav Gutmann, Rudolf Vikat, Evald Küisel, Johannes Mühlbach.

Viru Jaagupi v. t. ü. 3. järgu hoolsusmärke: Aleksander Treier.

Saku õlletehase v. t. komando: Kuldmedal: Gustav Ader, Jaan Orav. **Hõbemedal:** Heinrich Kietz.

Viru-Petri v. t. ü. Hõbemedal: Toomas Keskküla, Karl Siig, Aleksander Siig.

Kaarepere v. t. ü. Hõbemedal: Osvald Kivilo.

Fitinka v. t. ü. 3. järgu hoolsusmärke: Andres Orava, Filipp Munts. **Hõbemedal:** Madis Võipää.

Jõgeva v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärke: August Jõgar. **Kuldmedal:** Osvald Paju. **Hõbemedal:** Aleksander Lõnts, Kristjan Tõnts, August Jukk, Valentin Guss, Alfred Öunap, Eduard Kass, Johannes Kustlov, Valter Laurisson, Eduard Kurik.

Lihula v. t. ü. Hõbemedal: Mihkel Veltermann, Hendrik Krimming, Jaan Keller.

Võsu v. t. ü. Kuldmedal: Evald Liholm. **Hõbemedal:** Vilhelm Lillemann.

Järva-Jaani v. t. ü. Hõbemedal:

Jüri Kesküla, Elmar Jätsa, Jaan Tuffelmann, Gustav Feldmann.

Tallinna Mustapeade tuletõrje komando: 2. järgu hoolsusmärke: Edgar Teslon, Oskar Vildt. 3. järgu hoolsusmärke: Verner Thomson.

A/S. Valga õlletehase v. t. komando: **Hõbemedal:** Konstantin Bobovkin, Karl Pents.

Venevere v. t. ü. Hõbemedal: Aleksander Neuhaus, Karl Kaasler, Aleksander Leon, Johannes Freienthal.

Paldiski v. t. ü. Hõbemedal: Aleksander Limberg.

Lohusoo v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärke: Efim Nikolai Koslov, Andrei Gusev, Nikolai Karamkov, Sergei Ostov, Hariton Gorschakov.

Kallaste v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärke: Karl Sirgo, Nikolai Kromakov. **3. järgu hoolsusmärke:**

Hõbemedal: Andrei Skorohodov, Nikolai Budashin.

Hiiu-Kärdla v. t. ü. Hõbemedal: Johannes Nabi.

Pilistvere v. t. ü. Kuldmedal: Hendrik Barlo, Martin Kivimurd. **Hõbemedal:** Johannes Möller, Eduard Epro.

Puka v. t. ü. Hõbemedal: Hans Markvart, Peeter Oinas, Elmar Ütt, Jaan Kurrik.

Tallinna Noortemeeste v. t. ü. Kuldmedal: Karl Edel. **Hõbemedal:** Axel Robert Joergens.

Prümlü v. t. ü. 2. järgu hoolsusmärke: Joosep Martin. **Kuldmedal:** Paul Korkmann.

Narva Sanitar tuletõrje ühing: 2. järgu hoolsusmärke: Eduard Knude.

Narva-Petri v. t. ü. 1. järgu hoolsusmärke: Gustav Hanfmann. **Hõbemedal:** Nikolai Timofejev, Andrei Pavlov, Karl Toro.

Kaastunde avalduse telegramm Eesti Tuletõrje Liidule.

Läti Tuletõrje Liidu esimees G. Rudzit saatis Eesti Tuletõrje Liidu esimehe A. Punga surma puhul Eesti Tuletõrje Liidule järgmise telegrammi: „Minu sügavaim kaastunde avaldus Teie lugupeetud Liidu esimehe Punga surma puhul. Georg Rudzit Läti Tuletõrje Liidu esimees.

Kaastunde avalduse kirjad saatsid Tallinna vabatahtlik tuletõrje ja H. Reymann Riast.

Uued tuletõrje ühingu.

1) **Asuküla vabatahtlik tuletõrje ühing**, juhatause asukoht Asuküla vallas, Läänemaal, registreeritud 31. mail.

2) **Ridala vabatahtlik tuletõrje ühing**, registreeritud 3. juunil. Juhatause asukoht Sinalepa vallas Läänemaal.

EESTI PUNASE RISTI

SAMARIITLANE

Eesti Punase Risti samariitlaste häälkandja.

Vastutav toimetaja Dr. B. Voogas.

Ilmub „Tuletõrje Teated“ lisana üks kord kuus.

Nr. 7.

Juuli

1932 a.

Punase Risti ja Tuletõrje koostöö.

Meil tegutsevad mitmesugused seltskondlikud organisatsioonid, millede eesmärk oma lõpusihis on ühesugune ehk üksteisele väga sarnane. Sarnased suured organisatsioonid, nagu Punane Rist, Tuletõrje, Kaitse-Liit, Naiskodukaitse, kuigi oma harilikus tegevuses igatükk sammub oma teed, taotlevad lõppude lõpuks kõik ühte ja sama eesmärki: kindlustada kodanikkude julgeolekut, nende elu, tervist, kodu ja vara, aidata ja kaitsta kaaskodanikke häda ja õnnetuse korral. Sellepärast pole mitte ülearune vaid otse päevaküsimuseks arutada ja kaaluda seda, kuidas kooskõlastada, koordineerida nende tööd, et sellega saavutada lõpp-sihis üksikult ja kokku suuremaid ja paremaid tulemusi.

Viimasel ajal on meil mõtteid vahetatud eriti Punase Risti ja Tuletõrje koostööst, sellepärast võtame lähema vaatluse alla Punase Risti ja Tuletõrje ülesanded, kas meie ei leia siin palju sarnadust? Mõlemad ruttavad appi ligimesele, kui teda on tabanud õnnetus. Meie näeme iga päev oma kodulinna tänavatel kiiresti mööduvat valget Punase Risti autot ja teame, et seal sõidutatakse mõnd kaaskodanikku, keda tabanud mingi äkiline õnnetus ehk raske haigus. Samuti kihutab punane Tuletõrje auto appi, kui kusagil on juhtunud tuleõnnetus. Meil toimetab haigete ja vigasaanute vedu Punane Rist, aga Tartus teeb seda ka Tuletõrje. Samuti on see tegevus välismaal paljudes linnades Tuletõrje ülesanne. Igal suurlinna Tuletõrjel on haigete ja vigastatute transporteerimiseks tarvilikud eriautod, on inimeste päästmiseks vajalikud abinõud ja aparaadid, ning kogenenud ja õppinud meeskonnad. Nii näeme, et Punane

Rist ja Tuletõrje täidavad sagedasti ühte ja samu ülesandeid.

Tulekahju ajal juhtuvad sagedasti inimestega õnnetused, inimesi, võib olla, tuleb väljakanda meelemärkuseta olekus, raskete kehavigastustega, tulehaavadega ja nad tarvitavad viibimata esimest abi, kas elluäratamiseks ehk haavade sidumiseks, murtud luu lahasse panemiseks jne. Selleks on iga tuletõrje juure asutatud oma sanitar ja pääste osad. Samuti juhtub ka tulekustutamisel tuletõrjajatega samasuguseid õnnetusi, mille juures nad tarvitavad esimest abi. Vigasaanuid on vaja viibimata transporteerida arsti juure haiglassse, selleks on vaja erisõiduabinõusid, meil on vaja viibimata kutsuda Punase Risti autot. Nii näeme, et tegelikus elus oma töö juures vajab Tuletõrje Punase Risti kaasabi.

Sanitar-ala on seni olnud Tuletõrjes nii öelda kõrvaline ala. Punane Rist on selle võtnud aga tähtsamaks alaks. Punase-Risti Samariitlaste organisatsioon on seatud palju laiemale alusele. Samariitlaste ülesandeks on aidata oma ligimest igal pool, kus see vajab tema abi, peamiselt aga anda esimestabi õnnetuil juhtumisel, äkiliste haiguste ja taudide puhul kuni arsti kohale jõudmiseni. Olla abiks haigete ja haavatute transporteerimisel, täita tarbe korral desinfektorite, sanitaride ja haigetalitajate kohuseid jne.

Punane Rist paneb erilist rõhku samariitlaste väljaõpetamise peale. Peetakse kursusi, kus põhjalikult võetakse läbi esimeseabi andmine ja kõik teised samariitlaste ülesanded. Ainult neile, kes rahuldavalt sooritanud eksami, antakse Punase Risti

Peavalitsuse poolt välja samariitlase tunnistus. Võib öelda, et samariitlased on paremini ettevalmistatud oma ülesannete vastu, kui tuletorjused. Mis sellest järeldada? Kas mitte seda, et meie tuletorje organisatsioonid püüaksid omi liikmeid, eriti sanitar alal tegutsevatesse allüksustesse kuuluvaid saata igal esimesel võimalusel, samariitlaste kutse omandamiseks kursustele, kui neid kusagil juhtub korraldama Punane Rist.

Mida rohkem on meil tuletorjuseid-samariitlasi ja ümberpöörduid samariitlasi tuletorjuseid, seda suurem on töö tulemus iga üksiku kodaniku kasuks kui ka riigi huvides üldse.

Veel suurem tähtsus on Tuletorje ja Punase Risti koostööl eriti riigikaitse mõttes. Riigid ja rahvad püüavad küll konverentside ja lepingute läbi ära hoida sõdasi, kuid samal ajal valmistavad kõik hoolega ja põhjalikult sõja vastu. Ja tuleviku sõda lööb oma koleduse ja hävituse suurusega üle kõik endised sõjad. Lennukid ja kaugele laskjad kahurid külvavad surma ja hävitust kaugele rinde seljataha. Tuleviku sõjas on väerinde seljatagune samuti hädaohus ja sõja saatust otsustab väga suurel määral just see asjaolu, kuidas on organiseeritud ja ettevalmistatud seljatagune. Siin on Punase Risti ja Tuletorje koostööl eriti suur tähtsus. Tuleviku sõjas tarvitatakse tähtsama relvana igasugust sõjagaasi, sellepärast on gaasikaitse kõige laiemas ulatuses hädavajalik. Gaasikaitse organiseerimises ja tarvilikkude teadmiste levitamises on Punane Rist tänuväärilist tööd teinud, on peetud rida gaasikaitse kursuseid, on korraldatud gaasi demonstratsioone jne. Väga tähtis on gaasikaitse Tuletorjele. Kõik linnade, alevite, alevikkude, raudteejaamade jne. Tuletorje komandod peaksid end kõige kiiremas korras varustama gaasimaskidega ja täielikult tutvunema gaasikaitsega. Gaasimaskid kuuluvad juba rahualal Tuletorje hädatarviliku varustuse hulka ja sõja korral ei oleks tuletorje

töö üldse mõeldav ilma gaasimasketa. Tuletorjused peavad põhjalikult tundma õppima gaasikaitset, degaaseerimist jne. ja selles on Punane Rist suureks abiks. Punane Rist korraldab heameelega Tuletorjele gaasikaitse kursusi, saadab oma lektoreid ja asjatundjaid.

Samuti on gaasi rünnakute korral Punase Risti ja Tuletorje koostöö tingimata vajalik ja et see koostöö hästi korda läheks ja häid tulemusi annaks, selleks tuleb juba aegsasti eeltööd teha ja see koostöö tuleb juba nüüd, rahualal, seada kindlamale alusele.

Punase Risti ja Tuletorje lähem koostöö on välismaal juba ammu saanud tõeks. Nii näiteks ilmub Tšehhoslovakkia Saksa osa, Böhmi, Mähri ja Schlesia Tuletorje Liidu häälekandja lisana ajakiri „Samariitlane“, just samasuguselt nagu meie „Samariitlane“. Seal ilmub see ajakiri juba kaheksandat aastat.

Samuti teame, et Schlesvig-Holsteini Tuletorje Liidu ja kohaliku Punase Risti vahel sõlmiti ühise koostöö jaoks leping juba kolme-nelja aasta eest.

Kui suured rahvad leiavad tarviliku olevat niisuguste tähtsate organisatsioonide koostöö, siis seda tarvilikum on see meile, kui väikerahvale. Meil tuleb kõiki oma jõudusi ära kasutada võimalikult otstarbekohaselt ja ratsionaalselt, et saavutada vähema jõukulutusega võimalikult suuremaid tagajärgeid.

Punase Risti ja Tuletorje kõige lähema koostöö organiseerimine on niivõrd aktuaalne küsimus, et nii Punase Risti kui ka Tuletorje juhid seda peaks võtma kõige tõsisemalt kaalumisele ja võimalikult kohe astuma tegelikke samme selle koostöö arendamiseks ja kindlustamiseks.

Märkus: Mõni aeg tagasi sõlmiti Punase Risti ja Tallinna tuletorje vahel leping vastastikkuse abiandmiseks, nii et Punane Rist ja Tuletorje on põhimõttelikult juba tarvilikuks tunnistanud ühise koostöö, soovida oleks, et see koostöö avalduks rohkem ka tegelikus töös.

A. T i m o s k o

Tallinna Samariitlaste koonduse juht.

Vähemaid tuletõrje abinõusid, mütsiembleeme, märke nõöpe, ja kirjandust: põhikirju aruande lehti, liikme raamatuid, müüakse Liidu laohinnaga:

Tartus:

Vana uul. nr. 1 A. Reinkordti äris, tel. 790.

Narvas:

Joala tän. nr. 26 Jaan Essensoni puduk. tel. 207.

Rakveres:

Pikk tän. 11 Roman Jürgensi äris, tel. 247.

Pärnus:

Rüütli tän. nr. 41 K. Lorenzi äris. Telefon 31.

Võrus:

Jüri tän. 14 S. Songi, tel. 130.

Paides:

K. Thomson, H. Kulli kaupluses, Turuplats.

Viljandis:

Tartu t. 22, J. Rebase riidevärv. vabrikus. Tel. 55.

Samas kohtades võetakse vastu ka tellimisi igasuguse muu tuletõrjajate varustusele.

Tähelepanuks tuletõrje ühingutele.

Käsipritse

== vask õhukatlaga ==

mitmesuguses suuruses on alati saada
Liidu laos, Tallinnas, Pikk tän. nr. 43
hinnaga

Vaskkupliga, tsil. läbimõõt	100 mm.	—	Kr. 400.—
"	"	"	100 mm. — " 450.—
"	"	"	88 mm. — " 350.—
Malmkupliga	"	"	100 mm. — " 350.—

Voolikud tulevad eraldi muret-
seda, neid pritsiga kaasa ei anta.

Hinnakiri

Üleriikliku Tuletõrje Liidu laos olevate tuletõrjeabinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Narva mnt. 12. Telefoni nr. 312-65.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Adjutandi-paelad, suured . . . tk.	11.—	Põhikirjad, normaal tk.	—,05
Auto-märgid "	—,60	Rinnamärgid väiksed, kuld ja hõbe	—,75
Faklid, petroleumi, vasest . . . "	5,50	Suitsumasked "	25.—
Hüdropult vasest kaaneta . . . "	35.—	Suitsumaski tagavara filtrid . . . "	3,50
" kaanega "	38.—	Signaal-pasunad, suured 42 cm. "	5,25
Hüdropult vasest, kaanega seljas		" " 17 cm. nikeld. "	2.—
kantav "	66.—	" " 180/mm. 2 hääi . . . "	4,25
raudplek. k—ta "	33.—	Tulekahju teatamiskoha sildid . . .	1,50
Hoolsusmärk, kõrgem "	50.—	Tärnid, pagunid, suured, kullat. . .	—,50
" I. klassi rist "dippl.	8.—	" väikesed, hõbet. "	—,35
" II. hõbe "dippl.	6,50	Teenistus-märgid, kõik aastad . . .	1,50
" III. " "dippl.	6.—	Tõrvikud "	55s.ja75 s
Isoleer-tangid "	2,50	Veetorujuhe 2" vindiga ehk Storz	20.—
Jaoskonna märgid I. "	0,20	" 2 1/2 Storz "	22.—
" II.—V. R. W. "	0,28	Voolikud-spiraal 32 mm (1 1/4) m:et.	5.—
Karabiiner keskmine "	2,50 ja 3,50	" " 38 " (1 1/2) " "	6,25
" väike "	—,90	" " 44 " (1 3/4) " "	7,25
Karguprits "	60.—	" " 52 " (2) " "	7,75
Kiivrid, meesk., nahkrihm. "	10.—	" " 57 " (2 1/4) " "	9.—
Kiivrid meeskonnale "	11,50	" " 63 " (2 1/2) " "	10.—
" ronijatele "	13.—	" " 74 " (3) " "	15.—
" ülematele "	17.—	" " 88 " (3 1/2) " "	18.—
" peamehele "	18.—	" väljaviske	
Kiivri embleem "	2.—	32 mm (1 1/4) "	1,50
" roset "	,50	38 " (1 1/2) "	1,70
Kirves, töömehe, varreta "	3,50	44 " (1 3/4) "	1,90
Kirve-tupp nahast "	2,25	52 " (2") kuni 12 atm. "	2.—
" vasest "	4.—	57 " (2 1/4) " 12 " "	2,40
Kukla-kaitsed "	2,50	63 " (2 1/2) " 12 " "	2,50
Kummirõngad 2" "	—,20	70 " (2 3/4) kuni 25 atm. "	2,75
" 2 1/2 "	—,25	74 " (3") " 12 " "	3,00
" 3" "	—,35	Vooliku parand. nõõbid, vasest tk.	—,30
Käesidemed juhatusel liikmetele . . .	20.—	riie meeter	1,50
Käesidemed korrapidajatele "	2,50	" lappim.klam.44 " (1 3/4") " "	1.—
Lipuvarda kullatud otsad "	25.—	" " 52 " (2") " "	1,10
Liidu-märgid, hõbetatud, juhatusel liikmetele "	1,50	" " 63 " (2 1/2") " "	1,25
bronks, lihtliikmetele "	1,50	Vööd meeskonnale tk.	4,25
Labidad, terasest "	—,50	" voodriga tk.	6.—
Mundri-nõõbid suured —kullatud . . .	— 10	Vöö-riie meeter	1,50
—kuldamata "	— 8	Vöö-rõngad vask tk.	3,75
väiksed —kullatud "	— 8	Ambrid-puldani "	3,50
Medal, kuld "	5.—	Ühend. vindiga 32 mm (1 1/4) "	7.—
hõbe "	4,50	" " 38 " (1 1/2) "	7,75
Mütsi-märgid, kullatud "	—,40	" " 44 " (1 3/4) "	8.—
Nõõrid ronijatele "	8,50	" " 52 " (2") "	8,50
Pootshaagid "	2,40	" " 52 " (2") Storz "	8.—
Käsiraamatud "	1,25	" " 63 " (2 1/2) " "	12,50
Liikmekaardi raam. "	—,50	" " 74 " (3") " "	19.—
Kontrollraam. "	—,08	Aruande planketid tk.	—,05
		Tuletõrje hymni noodid pasuna-	
		koor. kompl. "	—,60
		Tulekaitse "	—,10

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laost võõrastele ei müüda.